



UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

**EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII**

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Henegariu Camelia, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

**SUMAR**

Debutul activităților de formare a cadrelor didactice în noile săli de formare a CCD Alba – Prof. Deák-Székely Szilárd Levente	3
Mihail Kogălniceanu – un om cât o istorie! – Prof. Cetean Daniela	4
Proiectul KA2 “Earthworm”, parteneriat strategic al Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cugir, prin programul ERASMUS+ – Prof. Huștiuc Nicoletta	7
„Să mori rănit din dragoste de patrie” – Avram Iancu și sacrificiul suprem (145 de ani de la moartea eroului) – Prof. Cetean Daniela	9
Learn english through games and activities – Prof. Ungur Lacrima Mihaela	13
Fii ai comunei Avram Iancu care s-au sacrificat în lupta împotriva instaurării regimului comunist – Prof. Chirițescu Marinela	15
Strategia schimbării învățământului românesc și integrarea în structurile europene – Prof. Căpâlna Daniela Sanda	16
Conferința internațională FISCHER – București, 2017 – Prof. Hamorszki Andreea	18
Comunicarea în activitatea didactică – Prof. inv. preșcolar Godiciu-Runcan Ileana Maria, Muntean Maria Cristina	19
Metode utilizate în predarea și învățarea biologiei – Prof. Poptelecan Călin	22
Utilizarea metodico-științifică a softurilor geografice Open Source. Instalare în GoogleCrome a utilitarului Earth View – Prof. Simu Alexandru, prof. Simu Carmen	24
Dimensiuni ale managementului clasei de elevi – Prof. Matei Aniela Ioana	27
Lectura – condiție a reușitei școlare – Prof. inv. primar Presecan Sabina Adriana	28
Lectura – calea spre tărâmul artei – Prof. Dulău Alina Maria	31

Metode moderne de predare a istoriei în învățământul gimnazial – Prof. Runcan Cristian Adrian	34	O excursie de neuitat - Prof. înv. primar Țendea Maria, prof. Kosztandi Ioana	44
Educația ecologică integrată în orele de biologie – Prof. Ștefan Diana Maria	36	Despre alergiile alimentare – Prof. Poptelecan Călin	45
Utilizarea metodelor interactive în ciclul primar – Prof. înv. primar Țîra Ioana Maria	38	Îmbunătățirea abilităților de lectură prin strategii eficiente - Prof. Cârstoiu-Lazăr Cristina	47
Metode de învățare prin cooperare – Prof. înv. primar Tecșa Anda	42		

DEBUTUL ACTIVITĂȚILOR DE FORMARE A CADRELOR DIDACTICE ÎN NOILE SĂLI DE FORMARE A CCD ALBA

Prof. Deák-Székely Szilárd Levente, director CCD Alba

Începând cu anul școlar 2017/2018 Ministerul Educației Naționale a întreprins mai multe schimbări în curriculumul de gimnaziu (la clasele V-VIII). O schimbare considerată a fi foarte binevenită atât din partea profesorilor de gimnaziu, cât și a elevilor și părinților este introducerea disciplinei Informatică și TIC la clasa a V-a, în trunchiul comun, disciplină ce va avea 1 oră pe săptămână. Astfel învățământul gimnazial devine mult mai atractiv, disciplina Informatică și TIC fiind considerată o disciplină modernă, dinamică de mare atractivitate în rândul elevilor.

La nivelul județului Alba sunt mulți profesori de informatică, profesori de matematică sau fizică cu studii postuniversitare de informatică și care predau disciplina Informatică și TIC la clasa a V-a în acest an școlar. În unele cazuri avem și profesori care nu au studii postuniversitare de informatică dar predau disciplina Informatică și TIC la clasa a V-a pentru că au primit această oră în completare de catedră. Ei nefiind calificați pe informatică, evident se impunea nu numai la nivelul județului nostru, ci la nivel de țară o formare pe componenta TIC care să cuprindă toate cadrele didactice care predau Informatică și TIC la clasa a V-a și în special pe cei fără studii în domeniul IT.

Ministerul Educației Naționale împreună cu Casa Corpului Didactic Brăila a acreditat un program de formare numit **Informatică și TIC pentru gimnaziu – clasa a V-a**, prin ordinul de ministru nr. 4586/ 09.08.2017, tocmai pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice care nu dețin competențele digitale necesare predării disciplinei Informatică și TIC din clasa a V-a. Programul de formare **Informatică și TIC pentru gimnaziu – clasa a V-a** este un program de categoria 1, are 60 de ore, 15 credite profesionale transferabile și a fost acreditat pe o perioadă de 4 ani, grupul țintă fiind format din cadre didactice care predau **Informatică și TIC** în învățământul preuniversitar. Programul de formare este considerat program prioritar a Ministerului Educației Naționale și ca atare formarea va fi finanțată de MEN prin bugetul Casei Corpului Didactic Alba.

În Alba Iulia au început formările la 2 grupe, conform planificărilor Ministerului, după cum urmează:

1. Grupa 1 a început formarea în data de 18 septembrie 2017, având ca formator pe prof. Ghiță Romanța de la Colegiul Național IMC Blaj;
2. Grupa 2 a început formarea în data de 19 septembrie 2017, având ca formator pe prof. Crăciun Janeta de la Colegiul Național David Prodan Cugir.

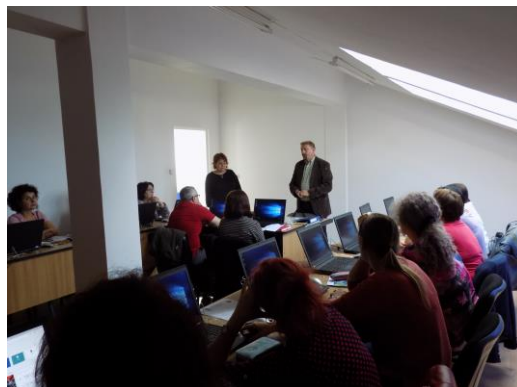
Ambele grupe vor termina formarea în data de 14 octombrie 2017 când va avea loc evaluarea finală.

Activitățile de formare se fac în Sala de calculatoare a CCD Alba din Centrul de Informatică a Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia. Mulțumim conducerii colegiului, în special domnului director profesor Cerbu Valer, pentru spațiile acordate în Centrul de informatică în vederea amenajării a 2 săli de curs. Casa Corpului Didactic Alba în vara acestui an, în perioada iunie – august 2017 a reușit să reabiliteze cele 2 săli și să realizeze rețeaua de calculatoare, o rețea modernă cu 25 de laptopuri de tip Lenovo ThinkPad P50 Signature Edition, procesor Inter Core I7 – 6700HQ CPU, 8 GB RAM. Mulțumesc d-lui informatician al Casei Corpului Didactic Alba, dl. Popa Ioan Ieronim precum și d-lui administrator al Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, dl. Dăneț Gigi, pentru efortul depus privind amenajarea cu mobilier a sălilor de formare, pentru realizarea rețelei de calculatoare și asigurarea internetului în sălile de formare.

Prin aceste realizări ale Casei Corpului Didactic Alba putem oferi cadrelor didactice locații de formare bine dotate, condiții optime de derulare a activităților de formare, într-o ambianță plăcută.

Drept dovadă, expunem câteva poze de la deschiderea activităților de formare la Grupa 2, la programul de formare **Informatică și TIC pentru gimnaziu – clasa a V-a**, cu d-na formator prof.

Crăciun Janeta și în prezența directorului CCD Alba, prof. Deák-Székely Szilárd Levente. Sala de formare a fost inaugurată cu această ocazie, în data de 19.09.2017.

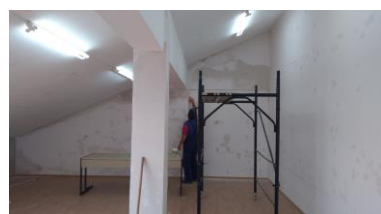


Ne dorim ca în aceste 2 spații să desfășurăm activități de formare utile și interesante pentru personalul didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar, din județul Alba.

Comparăm în fotografii sălile de formare înainte de reabilitare și după lucrările de igienizare, dotare cu mobilier și tehnică informatică, așa cum sunt în prezent, în timpul derulării programului de formare.

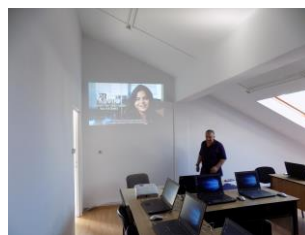
Sălile de formare ale Casei Corpului Didactic Alba situate în clădirea Centrului de Informatică a Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Înainte de lucrare



După lucrare





MIHAIL KOGĂLNICEANU – UN OM CÂT O ISTORIE!

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național “Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia



1817-1891

„Ca prim-ministru, trebuie să porți în geantă imaginea ideală a României, spre care să te miști asimptotic”, spunea Petre Țuțea, realizând totodată poate una dintre cele mai succinte caracterizări ale politicianului Mihail Kogălniceanu. Acesta nu doar că a purtat aproape de inimă și de minte imaginea spre care tânjea România secolului XIX, dar a și participat efectiv la împlinirea visului milenar al Unirii.

Om al cuvintelor, fiind promotorul *Daciei literare*, politician, mereu în verva acțiunilor naționale, Mihail Kogălniceanu este acum recunoscut de maturitatea istorică drept o figură impunătoare în ecuația Unirii din 1859 și a consolidării acesteia.

Pe 6 septembrie s-au împlinit 200 de ani de la nașterea celui care a contribuit profund și definitiv la construirea României moderne. Numele lui Mihail Kogălniceanu, unul din marii bărbați ai României, este strâns legat de evenimente majore ale istoriei noastre petrecute între anii 1848-1890: Revoluția de la 1848, Unirea de la 1859, Războiul de Independență și obținerea independenței în 1877. Ca avocat și om politic, Kogălniceanu s-a afirmat ca unul dintre cei mai de seamă oratori ai țării, calitățile personale fiind o uriașă putere de muncă, cultura foarte vastă și talentul oratoric.

Politicianul Kogălniceanu nu s-a despărțit niciodată de românul Kogălniceanu, de aceea este greu de realizat o scurtă introspecție în viața acestuia fără a ne lega de momentele cruciale în istorie de limba și „românimea” adevărate.

Mihail Kogălniceanu este fiu de basarabeni de pe Kogălnic, dar născut la Iași la 6 septembrie 1817, om politic, democrat, istoric, scriitor, ziarist și orator român. Și-a făcut studiile în Franța și Germania (Berlin). A fost profesor de istorie națională la *Academia Mihăileană* și membru al *Academiei Române*, prim-ministru în Moldova (1860-1861), apoi prim-ministru al României (1863-1865). Personalitate fascinantă a epocii moderne, spirit pasionat, Mihail Kogălniceanu se situează în fruntea celor mai talentați reprezentanți ai generației pașoptiste contribuind activ în lupta pentru Unirea Principatelor Românești.

În primii ani ai domniei lui Cuza, Kogălniceanu este numit membru al Comisiei Centrale de la Focșani (14 martie 1859), apoi este numit președintele Consiliului de Miniștri de la Iași, funcție pe care o ocupă în perioada 30 aprilie 1860 – 17 ianuarie 1861. Devine foarte apropiat de Cuza Vodă, astfel că acesta îl alege să îi devină mâna dreaptă în adoptarea și punerea în aplicare a unui val de reforme ce să pună bazele constituirii statului român modern. Pe 11 octombrie 1863, Mihail Kogălniceanu este numit prim-ministru al României. Din această funcție, Kogălniceanu a contribuit la modernizarea statului român după model occidental, cu instituții și cadre legislative moderne, prin adoptarea unor serii ample de reforme care au modernizat România.

Cele mai multe reforme au fost posibile abia după lovitura de stat a domnitorului Cuza, printre care amintim legea rurală, promulgată în 14 august 1864. Potrivit acesteia claca este desființată, iar sătenii clăcași devin pe deplin proprietari liberi pe locurile supuse posesiunii lor. Țăranii au fost împărțiți în: fruntași, mijlocași și pălmași și au primit pământ prin despăgubire, în funcție de această împărțire și în funcție de numărul de vite. Cei care nu au făcut clacă deveneau proprietari numai pe locurile de casă și grădină. Pământul trebuia plătit în 15 ani și nu putea fi înstrăinat timp de 30 de ani.

În decursul aceluiași an, cabinetul adoptă un pachet de legi prin care se diminua rolul Bisericii în treburile civile și sporea dominația statului în structura administrativă. În domeniul învățământului, rețeaua școlară a fost extinsă și au luat ființă noi instituții precum Universitatea din București sau Școala Națională de Medicină Veterinară și cea de Arte Frumoase, condusă de Theodor Aman.

Desigur, cariera politică a primului ministru de atunci nu a fost lipsită de fluctuații. Dintre toate măsurile luate de cabinetul Kogălniceanu cea mai greu de aplicat a fost tocmai legea rurală, neexistând un regulament care să prevadă această punere în practică. În timp, primul ministru și-a atras critici chiar din partea unor colegi de guvern. Mai mult, la nivelul dintre domn și șeful executivului a început să se simtă o răceală, în mare parte din cauza bănuielii lui Cuza că Mihail Kogălniceanu vrea să își aroge meritul legii rurale și să-și facă popularitate în dauna sa. Intrigile istoriei își joacă din nou rolul pe prima scenă, preconizând apusul erei Cuza-Kogălniceanu. În special adversarii lui Kogălniceanu s-au folosit de acest prilej ca să-și întetească atacurile. Astfel, încă din toamna anului 1864, primul ministru nu se mai bucura de încrederea deplină a șefului statului. Când se întrezărește formarea unei „monstruoase coaliții” pentru a-l detrona pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza, Kogălniceanu refuză să facă parte din acest complot. Cu toate acestea va rămâne în diplomația românească, după detronarea lui Cuza, cu toată opoziția pe care o manifestau față de el potențarii zilei, a fost ales și reales de mai multe ori deputat, dovedind încă o dată greutatea numelui său pe scena politică de atunci.

Mihail Kogălniceanu atinge și visul independenței de stat, deși poate nu tocmai sub forma ținută de el și diplomația românească a sfârșitului de secol XIX. Mihail Kogălniceanu a militat, de asemenea, pentru dobândirea și apoi pentru recunoașterea independenței țării. În vara anului 1876, în calitate sa de ministru de externe, trimite mai multe note agenților diplomatici români pentru a aduce la cunoștința Marilor Puteri revendicările românilor în contextul reizbucnirii crizei orientale. De numele său se leagă și proclamarea independenței de stat la 9 mai 1877. Astfel, la 9 mai 1877, în cadrul unei sesiuni extraordinare a Adunării Deputaților, Kogălniceanu rostește un discurs memorabil în care declară hotărât independența țării : "În stare de război, cu legăturile rupte — ce suntem? Suntem independenți, suntem națiune de sine-stătătoare (...) suntem o națiune liberă și independentă". La încheierea războiului, în memoriul adresat Congresului internațional de pace de la Berlin (1 iunie-1 iulie 1878), a apărut, alături de primul-ministru Ion C. Brătianu, cauza independenței și integrității României.

A fost membru titular al Societății Academice Române (din 16 septembrie 1868), vicepreședinte (1886-1887) și președinte al Academiei Române (28 martie 1887 — 27 martie 1890), președinte al Secțiunii Istorice a Academiei Române (1891). În 1891, în cadrul unei ședințe solemne a Academiei Române, Mihail Kogălniceanu a rostit memorabilul său discurs "Dezrobirea țăganilor, ștergerea privilegiilor boierești, emanciparea țăranilor". Mihail Kogălniceanu a murit la 20 iunie 1891, la Paris. Cum ar spune Țuțea, imaginile cu România din geanta sa începeau încet încet să prindă coloristică reală. Sfetnic al domnitorului Al.I.Cuza, ministru, apoi prim-ministru al României, în perioada 1863 – 1865, Kogălniceanu a avut un rol hotărâtor în adoptarea unor reforme cruciale.

Guvernat mereu de ideea de unire și neam, Kogălniceanu a reușit astfel să devin pion cheie în făurirea și dezvoltarea României moderne, o „Românie a ei”, neatârnată, cu un proiect istorico-politic bine pregătit.

Kogălniceanu și-a legat numele și de revenirea Dobrogei în sânul României după Congresul de la Berlin din 1878. A fost cel care a coordonat repopularea Dobrogei cu români din toate părțile țării. A iubit mult Dobrogea și a încurajat colonizarea de români acolo prin cumpărarea de pământ de la refugiații turci și tătari. A apelat la împrumuturi bancare pentru a face ca acest teritoriu să redevină românesc și prin structura etnică. A construit și case, a ctitorit împreună cu fratele său o biserică în Tuzla cu hramul Sfânta Ecaterina. Abia atunci devenea România o țară pontică și marele om politic a conștientizat importanța portului Constanța pentru țara noastră. Prin tot ceea ce a întreprins, Mihail Kogălniceanu și-a legat etern numele de construcția statului român modern și de afirmarea acestuia în Europa vremii. Pe bună dreptate, marele istoric român, tot de origine moldovenească, Nicolae Iorga, spune despre Mihail Kogălniceanu că este un „genial bărbat de stat” care „domină ca un uriaș istoria modernă a României”, că „ideile naționale, pe care s-a întemeiat România, sunt ideile lui M. Kogălniceanu de la 1840 până la 1859”.

Din pleiada strălucită a personalităților Unirii, primul ministru Mihail Kogălniceanu oferea acestei „țări fără răgaz” timpul și ideea necesară optimei și mult așteptatei dezvoltări.



Monumentul Gloria de pe Câmpia Libertății; bustul lui Mihail Kogălniceanu. (Blaj, 24 iul. 2009)



Mormântul lui Kogălniceanu din Iași

PROIECTUL KA 2 „EARTHWORM”, PARTENERIATE STRATEGICE ALE ȘCOLII GIMNAZIALE NR. 3 CUGIR, PRIN PROGRAMUL ERASMUS+

Prof. Huștiuc Nicoletta, G.P.N Vinerea/Șc. Gim. Nr. 3 Cugir

Erasmus+ este noul program al UE pentru perioada 2014-2020 în domeniile educației, formării, tineretului și sportului.

Programul Erasmus+ este conceput cu scopul de a sprijini eforturile țărilor participante la program de a utiliza în mod eficient capitalul uman și social al Europei, confirmând în același timp principiul învățării pe tot parcursul vieții prin corelarea sprijinului acordat învățării formale, nonformale și informale în domeniile educației, formării și tineretului. De asemenea, programul îmbunătățește posibilitățile de cooperare și de mobilitate cu țările partenere, în special în domeniile învățământului superior și tineretului.

Structura programului Erasmus+ cuprinde:

- ACȚIUNEA-CHEIE 1–MOBILITATEA PERSOANELOR sprijină mobilitatea cursanților și a personalului prin oportunități de învățare și/sau experiență profesională în altă țară pentru cadre didactice
- ACȚIUNEA-CHEIE 2–COOPERARE PENTRU INOVARE ȘI SCHIMB DE BUNE PRACTICI sprijină: parteneriatele strategice transnaționale care urmăresc să dezvolte inițiative care abordează unul sau mai multe domenii ale educației, formării și tineretului și promovează inovarea, schimbul de experiență și know-how între diferite tipuri de organizații implicate în educație, formare și tineret sau în alte domenii relevante.
- platforme de asistență informatică, precum eTwinning, Platforma electronică pentru învățarea în rândul adulților în Europa (EPALE) și Portalul european pentru tineret.
- ACȚIUNEA-CHEIE 3–SPRIJIN PENTRU REFORMAREA POLITICILOR
- ACTIVITĂȚILE JEAN MONNET
- SPORTUL

O primă experiență în cadrul Programului Erasmus+ este proiectul „EARTHWORM“, aprobat prin Acțiunea Cheie 2-PARTENERIATE STRATEGICE cu număr referință proiect: IS01-KA219-026523_4. Bugetul partenerului român în acest proiect este de 18195.00 euro, finanțat de Comisia Europeană.

Școala noastră este partener în acest proiect alături de unități școlare din Islanda(coordonator), Spania și Lituania. Perioada de desfășurare a proiectului este 01.09.2017-31.08.2019. Obiectivul principal al proiectului nostru s-a bazat pe prioritățile stabilite în Ghidul Programului Erasmus + 2017.

Alegerea noastră s-a bazat pe prioritatea „Sprijinirea cadrelor didactice în adoptarea de practici colaborative și inovatoare, consolidarea leadershipului în educație și încurajarea gândirii critice, în special prin predarea științei în contextul mediului și în acest caz accentul se pune pe educația durabilă în copilăria timpurie.

Deși educația durabilă este nouă în ECEC-Early Childhood Education and Care, ea are un rol important în recunoașterea capacității copiilor mici de a fi agenți activi ai schimbării.

Vedem acest proiect ca o modalitate prin care participanții se implică să exploreze și să-și transforme punctele de vedere și percepția asupra educației durabile și asupra managementului de mediu. Cu accentul pe competențele și abilitățile de predare ale participanților, în cadrul acestui proiect vor avea loc transformări de predare așteptate, învățare prin descoperire, toate acestea vor avea un efect direct și un impact direct asupra educației la nivel preșcolar.

Proiectul nostru cuprinde 2 întâlniri transnaționale de proiect, una la începutul proiectului, iar una la finele acestuia, iar apoi în fiecare din cei doi ani de desfășurare câte o mobilitate în fiecare din țările participante, respectiv Islanda-coordonator, Spania, România și Lituania, câte 2 mobilități în fiecare an.

Principalele obiective ale acestui proiect sunt următoarele:

- educarea cadrelor didactice cu privire la conceptele majore ale educației durabile și importanța acestora în impactul vieții copiilor și societății
- importanța includerii și încorporării educației durabile în ECEC (Educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică)
- oferirea de oportunități de schimb de idei, diferite activități și practici practice și proiecte legate de educația durabilă

Profesorii vor ține evidența activităților cu copiii (sub formă de jurnale) și o vor împărtăși altor profesori, pentru a realiza atât activitățile proiectului cât și o sustenabilitate a proiectului.



**„SĂ MORI RĂNIT DIN DRAGOSTE DE PATRIE”
AVRAM IANCU ȘI SACRIFICIUL SUPREM
(145 de ani de la moartea eroului)**

Prof. Cetean Daniela Valeria, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia



1824-1852

Într-o perioadă în care valorile s-au pervertit, în care principiile și moralitatea s-au strâmbat după cum o cere interesul și în care oamenii politici nu mai sunt deloc exemple demne de urmat, ci dimpotrivă, evocarea unei personalități ca cea a lui Avram Iancu nu poate decât să readucă în atenție modelul unui conducător în stare să jertfească totul pentru o idee, pentru un vis, pentru un țel. Generația tânără caută modele, este conștientă de valorile pe care trebuie să le aibă și să le promoveze clasa politică, iar toate informațiile despre politicieni corupți, mânjiți cu afaceri oneroase, lipsiți de orice etică și virtute nu fac decât să-i deruteze și mai mult și să-și piardă speranța într-un viitor liniștit.

Plecând de la necesitatea de a readuce în atenția lor adevăratele modele am considerat că pentru tinerii noștri, cel mai potrivit exemplu este Avram Iancu fiul Apusenilor, „crăișorul munților”, cel care și-a închinat toată viața neamului său, cel care s-a născut, a trăit și a suferit pentru binele acestuia. Cel care a fost în stare să ardă pentru o idee până la ultima suflare. Așa cum

apare scris în **Testamentul** său, numit, nu întâmplător „Ultima mea voință”, unicul dor al vieții sale a fost să-și vadă națiunea fericită. În ultimele clipe ale vieții sale nu s-a gândit la sine ci la ceea ce i-a fost mai scump în lume, neamul său, pentru care a lucrat după puteri, deși, cu amărăciune spune Avram Iancu, lupta aceasta a fost „durere fără mult succes” și cu întristare constată că „speranțele și jertfa adusă se prefac în nimica”. Sunt cuvintele unui om care luptă deși vede uneori zădărnici efortul său, dar totuși nu renunță. Și nu renunță pentru că, ceea ce îl ține în viață este tocmai speranța că demersul său va da roade în cele din urmă și națiunea pentru care trudește va fi fericită.

Avram Iancu își trage obârșia dint-o veche familie de moți iobagi de pe Valea Arieșului Mic din Vidra de Sus. Nu se cunosc cu exactitate datele precise ale nașterii sale pentru că nu s-a păstrat nici un act oficial, dar se știe că a fost anul 1824 după actele școlare ale Gimnaziului din Zlatna pe care l-a frecventat în 1840, an în care avea 16 ani. Despre copilărie datele sunt foarte puține, cei care l-au cunoscut mărturiseau că îndrăgea muzica și cântul din fluier, din tulnic și din gură. Studiază o vreme la Școala din Câmpeni, apoi învață la Gimnaziul din Zlatna pe care îl absolvă cu rezultate foarte bune la vârsta de 17 ani. Își continuă studiile la Cluj la Liceul Piaristilor, pregătindu-se să devină avocat. A făcut școala în plin proces de maghiarizare pentru că în anul 1842 Dieta de la Cluj a decis introducerea oficială a limbii maghiare în Transilvania și începerea maghiarizării școlilor românești. Deși se simțea umilit de profesorii care îi tratau îngrozitor pe studenții români, el își păstrează calmul, dar în ultimul an de studii, în 1845, împreună cu alți tineri ai liceului clujean au organizat o societate academică ce a editat o revistă românească intitulată „Aurora” sau „Zori pentru minte și inimă”. În 1846, la vârsta de 22 de ani își încheie studiile de drept la Cluj și a fost lăudat de profesorii săi pentru calitățile sale - disciplina, ambiția, preocuparea pentru studiu, manierele fine, spiritul tolerant și faptul că era un om e cuvânt! Toate acestea îl vor defini și pe viitor.

Înzestrat cu aceste calități și ambițios din fire, tânărul absolvent încearcă să ocupe o funcție în administrație, dar a fost respins pe motiv că nu este nobil. Pleacă la Târgu Mureș și se înscrie ca practicant la Curtea de Apel a Transilvaniei ca și *cancelist*, urmând a deveni avocat, pentru că avocat putea fii și dacă nu era nobil. Din cei 30 de canceliști români de la Târgu Mureș (din peste 200!) Avram Iancu s-a distins ca fiind cea mai impresionantă personalitate, prin cultura sa și prin calitățile umane deosebite. Primește diploma de avocat în martie 1848, dar nu va profesa niciodată în vreun barou sau în vreun birou avocațesc. Dar va deveni avocatul poporului său căruia i-a apărut pe viață cauza!

Zorii revoluției îi vor da prilejul de a se dăruie cu toată ființa sa idealului sacru al eliberării românilor ardeleni. A văzut în revoluție calea pentru a împlini voința sa, aceea de a-și vedea neamul fericit, așezat la locul lui, în drepturile sale firești. Revoluțiile se fac cu oameni obișnuiți, dar sunt conduse de personalități care-și leagă iremediabil numele și viața de acestea. Revoluția de la 1848 a fost piatra de hotar pentru lupta și viața lui Avram Iancu, a fost pedestalul pe care s-a clădit legenda lui, dar în același timp a fost și stânca lui Prometeu de unde va începe suferința sa. Avram Iancu este omul revoluției, este cel care s-a dăruit cu trupul și cu inima cauzei revoluției, devenind în scurt timp conducătorul acesteia și emblema ei. Numele lui Avram Iancu va deveni sinonim cu revoluția, atât pentru contemporanii lui cât și pentru urmași.

Participă la Adunările de la Blaj din aprilie și mai 1848, aduce la cunoștința moșilor săi hotărârile luate de națiunea română, iar Guvernul de la Pesta va dispune arestarea lui pe motiv că instigă populația la luptă și la desființarea iobăgiei. Mulți dintre revoluționari sunt arestați, iar Iancu începe să se ascundă. În memoria populară s-a păstrat până în zilele noastre amintirea adăposturilor tainice ale Iancului și încercările înverșunate ale stăpânirii de a-l prinde. A stat ascuns în munți cam 6 săptămâni până când comisarii maghiari trimiși pentru anchetă au părăsit Transilvania. A organizat și a treia Adunare de la Blaj din luna septembrie, adunare care a respins uniunea Transilvaniei cu Ungaria și a declarat că nu recunoaște guvernul maghiar. S-a trecut la organizarea militară a Transilvaniei, iar Avram Iancu a fost numit prefect general și sub oblăduirea lui s-a constituit în Țara Moșilor **Legiunea Auraria Gemina**, organizată după principiile armatei romane. Avram Iancu a decretat mobilizarea generală și războiul se generalizează în întreaga Transilvanie. Zona Apusenilor devine centrul de rezistență românească, chiar în condițiile multiplelor victorii

reputate de maghiarii conduși de generalul Bem. În august 1849 revoluția este înfrântă, dar armata lui Avram Iancu a rămas liberă. După înfrângerea revoluției autoritățile maghiare au urmărit anihilarea conducătorilor ei, iar pe data de 15 decembrie 1849 autoritățile din Zarand îl arestează pe Avram Iancu în Hălmagiu în prezența miilor de români adunați la târg. Reacția românilor a fost fulgerătoare, iar autoritățile l-au eliberat declarând că arestarea lui a fost o eroare.

Avram Iancu a fost omul revoluției de la 1848, a fost românul care a găsit în vâltoarea evenimentelor prilejul de a se afirma ca luptător și apărător al dreptății. Așa cum apreciau și apropiații săi, avea ceva unic în ființa lui, o măreție și o grandoare deosebită, care-l distingea imediat printre camarazii săi. A întreținut permanent simțămintele de dragoste de țară și de neam, a crezut în potențialul românilor, a crezut în visul său și nu a renunțat niciodată. Perseverența lui, iubirea de țară, atașamentul veșnic față de crezul său, i-au adus numele de **Craiul Munților**, stăpân necontestat al Apusenilor. Urmele lui se regăsesc astăzi în toate inimile moților, pentru că nu este alt erou cu care să se identifice mai profund românii din zona Apusenilor decât Iancu, Iancu cel Mare.

După revoluție, Iancu nu va înceta activitatea revoluționară și prin rapoarte trimise guvernatorului austriac va atrage atenția asupra situației grave a românilor din Transilvania. A înmănat un memoriu împăratului Franz Iosef în martie 1850, dar împăratul i-a făcut promisiuni deșarte. Este și anul în care Avram Iancu își va redacta testamentul, la doar 26 de ani! Tot în acel an, Avram Iancu refuză **Medalia de Aur** pe care monarhul a pregătit-o pentru el motivându-și refuzul prin faptul că întâi trebuia să se decoreze națiunea cu împlinirea promisiunilor! Este alungat din Viena ca un răufăcător în februarie 1851.

Anul 1852 a provocat o schimbare profundă în viața și destinul lui Avram Iancu. Este anul în care apar primele semne prevestitoare ale bolii care va evolua încet dar sigur. Cu ocazia vizitei împăratului în Transilvania în anul 1852, Iancu manifestă unele tulburări de comportament, va face unele gesturi necugetate, motiv pentru care unii apropiați ai lui au crezut că mimează nebunia. Deși așteptase atât de mult vizita împăratului. Avram Iancu nu l-a întâlnit, refuzând acest lucru, fapt care a intrigat teribil autoritățile. Răspunsurile sale ulterioare au fost evazive și neconcludente. Când i se cer explicații din partea camarazilor săi, devine irascibil. Absența lui Iancu la solemnitățile primirii împăratului este protestul său față de indiferența dovedită de împărat față de cauza moților. La 17 august 1852 este arestat pentru că s-a opus înscrierii pădurilor din Câmpeni pe numele fiscului imperial și este dus la Alba Iulia cu escortă de jandarmi. Aici va fi umilit și bătut de un funcționar. În urma acestor abuzuri boala se declanșează, iar vestea s-a răspândit imediat în toate cercurile. Pentru a nu-l transforma în martir, autoritățile îl mută la Sibiu și-l achită în urma unui proces foarte rapid. Mai mult, autoritățile au încercat să îi ofere un post în minister pentru a repara eroarea făcută și scandalul iscat din cauza arestării și deținerii lui Iancu. Iancu a respins oferta. Răsplata venea prea târziu.

Boala se va înteti manifestându-se prin convulsii și crize frecvente picurate de momente de melancolie și de reverie. Care să fi fost cauza care a declanșat această boală care a determinat eclipsa neașteptată a unui bărbat atât de înzestrat, este greu de precizat. Prietenul său Axente Sever consideră că suferința și durerea provocată de nereușita acțiunilor sale pentru îmbunătățirea situației moților ar fi fost cauza decadenței lui fizice și psihice. Trăirea intensă, patima cu care a luptat, încordarea nervoasă în care a trăit în anii revoluției, energia întreagă pusă în slujba unei idei, precum și iluziile pierdute ar fi putut să fie tot atâtea motive ale declanșării bolii.

După 1852, la vârsta de 28 de ani, Iancu dispare ca om politic, ca lider al națiunii sale, cu mintea împăienjenită de durere, chipul său se va transforma încet și sigur prins în ghearele unei boli care-l măcina lent.



Ultimele portrete ale lui Avram Iancu

Portretele vremii surprind această decadență fizică și-l arată ca un om bătrân, cu privirea pierdută și umerii căzuți. Ce tragic destin pentru un om atât de activ! Ultimii 20 de ani din viață au fost ani de pribegie, de însingurare, și-a pierdut familia și la vârsta de 48 de ani devenise un om sleit de puteri, bătrân și obosit. Nu mai era decât o umbră a conducătorului legiunii, a fostului prefect, a Craiului Munților.

S-a stins din viață la 29 august 1872 la Baia de Criș și a fost înmormântat la Țebea în prezența a peste 10.000 de români îndurerați care au ținut aprinse torțele zile în șir. La căpătâiul lui Iancu va fi așezat un însemn funerar, simplu și măreț în același timp, la fel ca cel care l-a inspirat: „Avram Iancu, avocat, prefectul legiunilor romane în anul 1848, mort în 1872” Era legat pe eternitate de evenimentul care l-a zămislit ca model pentru popor și care i-a dat veșnicia - revoluția de la 1848. Iar în actul de deces în locul numelui, poreclei și meseriei celui mort stă scris **„Avram Iancu, eroul românilor”**

Eroul care a murit din dragoste de patrie, cel care și-a pierdut echilibrul vieții atunci când n-a mai avut speranța că se va realiza idealul în care a crezut, cel care a fost rănit de deziluzii și de nedreptate și-a găsit locul în istoria neamului. După o agonie lungă și chinuitoare, destinul l-a pus la locul lui, în inima românilor și în istoria neamului. Căci lupta pentru o idee și pentru o cauză - **DRAGOSTEA DE ȚARĂ**- chiar dacă nu s-a concretizat imediat, i-a asigurat nemurirea!



Mormântul lui Avram Iancu la Țebea

BIBLIOGRAFIE

1. DRAGOMIR, Silviu, *Avram Iancu*, Editura Științifică , București, ediția a II-a, 1968.
2. DUDAȘ, Florian - *Avram Iancu în tradiția românilor*, ediția a II-a, Editura de Vest, Timișoara, 1998 Magazin istoric - nr. 3 (24), martie 1969, Anul III
3. LAZĂR, Ioachim; MORAR, Nicolae Marcel - *Avram Iancu în memoria posterității*, Editura Emia, Deva, 2008
4. MITU, Sorin - *Imagini europene și mentalități românești din Transilvania la începutul epocii moderne*, Presa Universitară Clujeană, 2000.
5. NISTOR, Ioan Silviu - *Clarificări privind împrejurările și locul în care a decedat Avram Iancu*, Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu" 2003, Series Historica, XLII, Editura Academiei Române, București, 2004
6. PĂCĂȚIAN, Teodor V. - *Cartea de aur sau luptele politice-naționale ale românilor de sub coroana ungară*, volumul I, ediția a II-a, Sibiu, Tipografia Iosif Marschall,

LEARN ENGLISH THROUGH GAMES AND ACTIVITIES

Profesor Ungur Lacrima Mihaela, Liceul Tehnologic "Țara Moșilor" Albac

An English teacher should create a good learning atmosphere and method in order to guide the students to learn more and meaningful. To accomplish this, the teacher must create different and attractive methods for the class.

Games and activities can help and encourage many students to sustain their interest. Games are usually regarded as mere amusement, when in fact, they can also constitute a highly effective educational tool as well. The point of all the games and fun activities is to let students think hard about their learning and to use the insights they gain to help them to become more effective learners. There are many different ways to learn English through games. A variety of wonderful games have been developed to help people to learn the English language. There are various games that focus on reading, on vocabulary, on listening, etc. Teachers can design material that makes students more aware of the way in which the language is used or they can find computer games, online games, and even great board games that will help students to learn. Many experienced textbook and methodology manuals writers have stated that games are not just time-filling activities but have a great educational value. The students can take part widely and open minded in the whole process of teaching and learning through games and activities.

There are some examples of activities that can contribute to the students' ability to communicate in English, either spoken or in writing. The following are some of the exercises which I have used with my pupils and which have been accepted with great enthusiasm. **Unscramble the Words** – the teacher writes a word on the board that has all the letters mixed up. Students have to unscramble the word. This is a team game.

Question Chain: the teacher asks students to sit in a circle. He/she asks the student next to him/her a question and the student has to answer the question and then asks the student next to him/her the same question. Continue around the circle and then starts a new question.

Word Chain: the students sit in a circle. The teacher says a word (or sentence) and then the next student repeats that word and adds a new word. The next student then says the 2 words and adds another. Continue until the list gets too long to remember.

Category Writing Game: the teacher divides the classroom into two or three groups. Each group chooses their "captain". The teacher writes on the board a word like "clothes" or "colors", etc. Each group has to tell their captain to write down as many words as they can which belong to that category. They have two minutes. Each group takes 1 point for each word.

Odd-One-Out: the teacher writes three or four words on the board. The students must circle the odd-one-out. I recommend using handouts for this exercise. It's much faster.

Chain Spelling: the teacher gives a word and asks a student to spell it, and then a second student should say a word beginning with the last letter of the word given. The game continues until someone makes a mistake. The last one remaining in the game is the winner.

Describing Appearances & Characteristics of People: each student is given one sheet of paper. One student sits at the front of a room. He/she describes a person and the rest of the class draws the person being described. Once the student has finished describing that person then he/she reveals who it is and each student shows his/her drawing.

Crazy Story: the teacher asks the students to write a word on a piece of paper and tells them not to show anyone. This word should be a verb (or whatever you'd like to review). The teacher starts telling a story, then stops and chooses a student. That student will continue the story and must use his/her word. This student then chooses the next student to continue the story. After the story is over, the students then try to guess what words each student has written on his/her paper. The student who guesses the most words wins the game.

The Letter Game: this game will help your students familiarize with letters and words. The teacher gets a box of letters and one letter, which is in the middle will be in red. The students have to make as many different words as they can with the letters in the box. You have to use the "red" letter in every, single word.

Running Dictation: for this activity the teacher should break students up into groups of 3-4 and put one sentence on a piece of paper for each team. The leader from each team goes to the board and tries to remember their sentence and then dictates the sentence while the members of the team write it down. The first team to finish correctly gets 1 point.

Telephone: the teacher divides the class into groups of 6, and arranges each group in a straight line or row and asks for a volunteer listener from each group. The teacher takes them outside of the classroom and gives them a message and lets the students run to the first member of their group to whisper the message. Each member passes the message to their colleague. When the message reaches the end, the last person runs to the board and writes down the message.

Role Playing: this activity provides opportunity for students to assume roles of others and thus appreciate another point of view and provides the opportunity to practice the skills. A discussion must follow to process the experience.

Crossword Puzzles with Gap-Fill Clues: instead of presenting dictionary definitions as clues, use gap-fill sentences in context. Crossword puzzles are excellent to review vocabulary and even grammar.

Group Discussion: the students are divided into groups of 5 - 10 and given a real life or relevant subject matter to discuss. The discussion is carried out by the students on the basis of their own past experiences, attitudes and values.

English songs can also be used for a wide variety of learning and teaching activities. Songs develop a particular theme and can start discussions and debates. They are also great for teaching listening. One exercise is completing the blanks as students listen. Grammar can also be taught in many ways through songs. Playing games and doing different activities in the classroom provides good practice in all the skills (listening, speaking, reading and writing). The use of games and activities in teaching a foreign language requires careful planning, design and execution. Using fun games and activities to teach or consolidate grammar or vocabulary makes the students enjoy the subject because when they are feeling relaxed they are more likely to learn and maintain more information. As students are competitive, they will work hard to win and thus they will be learning English as they practice communicating through the game. Creating the games and activities can be used to maintain and control the overall atmosphere in the classroom and it comprises very little effort. You can either make up your own games and activities or adapt to your classroom those which you can find in specialized books or on the Internet. You should keep in mind that in order for games and activities to be efficient you must choose suitable ones. The following aspects should

be taken into account when choosing a game or an activity: the number of students, the proficiency level, the cultural context, the timing, the learning topic, and the classroom settings.

In conclusion, learning English through games and activities is one effective and interesting way that can be applied in any classrooms. Games and activities are used not only for fun, but more importantly, for the useful practice and review of language lessons.

Bibliography:

Toth, M - Children's Games – MacMillan Heineman ELT Games Series, MacMillan Heinemann, Great Britain, 1995

Underhill, A (ed) -The Teacher Development Series, Oxford: Heinemann ELT,

1997 Watcyn Jones (ed) - Top Class Activities, Penguin Books, 2001 Wright, A –

1000 pictures plus for Teachers to copy, Longman, 1994

FII AI COMUNEI AVRAM IANCU CARE S-AU SACRIFICAT ÎN LUPȚA ÎMPOTRIVA INSTAURĂRII REGIMULUI COMUNIST

Prof. Chirițescu Marinela, Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac

Pe lângă cei care s-au jertfit sau au participat la cele două războaie mondiale, comuna Avram Iancu a mai oferit națiunii fii ai săi care s-au sacrificat în anii de groază, anii cincizeci ai secolului XX, luptând împotriva unui regim pe care nu-l vom uita ușor pentru atrocitățile comise.

Făurirea istoriei locale a fost evidentă și după 1948, prin opoziția față de totalitarism. Prețul plătit pentru aceasta au fost anii grei de temniță sau chiar viața. Unii au fost întemnițați doar pentru faptul că reprezentau un pericol potențial, alții, majoritatea, pentru atitudine fățișă, anticomunistă.

În prima categorie au fost cei ajunși la deplină maturitate cu o poziție socială bine definită. Aceștia au fost închiși în lagăre de muncă forțată, la canal, fie trimiși în alte locuri de detenție. Unii dintre ei nici măcar nu au fost condamnați. Doar faptul de a fi fost considerați „periculoși” pentru instaurarea regimului de dictatură comunistă a fost suficient pentru a fi privați de libertate și supuși la un regim de exterminare. Printre aceștia se numără Bold Nicolae zis Cula Nonului, Cristea Nicodim, Trifuț Iosif, Trifuț Remus, Bold Nicodim a Dioghi, Cristea Aurel zis Știopu Popului. Aceștia, pentru că în ziua de 19 noiembrie 1946, atunci când guvernul dr. Petru Groza a organizat primele alegeri parlamentare de după război, falsificându-le, manifestându-și nemulțumirea față de felul cum s-au desfășurat alegerile de la centrul de votare Vidra, singurul pentru toată valea Arieșului Mic, sparg urna de vot. Toți aceștia au fost închiși, mai puțin Cristea Aurel (Știopu Popului) care a fost împușcat în ianuarie 1952, în satul Dealul Crișului, după ce a dus o luptă armată anticomunistă.

Din a doua categorie au făcut parte cei tineri și foarte tineri, condamnați pentru activitate anticomunistă la pedepse cuprinse între 1 și 20 de ani. Pe lângă condițiile de detenție extrem de dure, de neimaginat pentru un om obișnuit, acestora li s-a confiscat întreaga tinerețe sau parte din ea sau le-a fost distrusă orice perspectivă de viitor. Printre aceștia se numără: Goia Vasile, Todea Diodor, Leahu Traian, Bodea Ioan ș.a.

În anul 1950 prin acea „activitate politică de izolare a elementelor dușmănoase” regimul comunist a deportat în Bărağan, în satul Stâncuța, câțiva cetățeni ai comunei noastre, printre care amintim pe: Banciu Nicolae, Banciu Mircea, Puiuț Aurel ș.a.

Sacrificiul făcut de cei foarte tineri pe atunci a fost o chestiune de opțiune, asumată în mod conștient și deliberat. Nimeni nu le-a cerut să-l facă, erau conștienți de pericolul la care se expun. Pentru abnegația și curajul lor, pentru faptul că au pus în față obligația morală a rezistenței la opresiune și-au lăsat în urmă instinctul de conservare, locul lor în istoria acestei așezări este unul bine meritat.

STRATEGIA SCHIMBĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC ȘI INTEGRAREA ÎN STRUCTURILE EUROPENE

Prof. Căpâlna Daniela Sanda, Colegiul Tehnic Aiud

Pentru că educația și instruirea nu constituie un scop în sine, transformarea sistemului economic și social, performanțele unei societăți date sunt dependente de natura și calitatea educației. În toate țările foste comuniste din Europa Centrală și de Est, sistemele educaționale erau, la momentul 1989, construite și adecvate nevoilor caracteristice economiilor centralizate reflectând existența monopolului absolut al statului în educație, insuficienta preocupare pentru eficiența învățământului și pentru calitatea indivizilor școlarizați. Anul 1990 a găsit învățământul românesc nepregătit pentru a face față schimbării, incapabil să stabilească corelații suficient de exacte și flexibile între palierele educaționale și cererea de noi calificări și competente din economie. Trecerea la o economie de tip concurențial a impus restructurarea profundă a economiei și a societății românești, ceea ce are implicații directe pe piața forței de muncă, piața care cunoaște dezechilibre și ajustări succesive de mari proporții, generate de mutațiile structurale din economia românească. Manifestarea acestor fenomene a impus regândirea sistemului educațional din perspectiva adaptării competențelor și specializărilor la reperele noului tip de economie și societate, inclusiv reconsiderarea rolului educației în ce privește impactul economic al acesteia. „Realizarea unui sistem de învățământ modern, flexibil și eficient este un obiectiv major al oricărei societăți deoarece nivelul de pregătire profesională al factorului uman este decisiv în obținerea unei productivități și competitivități superioare”^[1]. Justa apreciere a cerințelor majore ale organizării și funcționării sistemului de învățământ a făcut ca reforma învățământului românesc să devină o prioritate strategică a reformelor de tranziție la economia de piață. Învățământul românesc avea nevoie de o reformă sistemică, reală deoarece era încă marcat de romantismul secolului XVIII, de pozitivismul începutului de secol XX, purtând și povara fostului regim totalitar de sorginte comunistă.

De ce o reformă sistemică? Pentru că are caracter global, este profundă și antrenează o schimbare de paradigmă în politica educațională, nu doar o schimbare de curriculum și de cadru legislativ. O astfel de reformă vizează logica internă a învățământului și relațiile sale cu sistemul social global (fiind rezultatul unor schimbări politice de anvergură), sporind sensibil șansele de a promova o educație pro-democratică și pro-europeană.

De ce o reformă reală? Pentru a înlocui învățământul reproductiv cu un învățământ preponderent formativ, centrat pe competente specifice generatoare de autonomie educativă și acțională; pentru a face posibilă trecerea de la un învățământ colectivizat la unul individualizat, garant al șanselor egale pentru fiecare; pentru a înlocui învățământul centralist cu unul descentralizat, în care autonomia să fie realitate; pentru a înlocui idealul enciclopedismului cu asumarea regulilor generative de performanță; pentru a se putea trece de la politica dezvoltării extensive la politica performanțelor științifice cu impact asupra societății și cunoașterii.

Aceste ținte (scopuri) ale unei reforme atotcuprinzătoare și efective a învățământului nu se pot realiza în doar câțiva ani, dar trebuie ca reforma să fie continuată cu insistență și susținută inclusiv politic pentru ca starea prelungită de latență a sistemului să nu evolueze spre o formă de inerție cronicizată. În același context, se apreciază că reușita sau eșecul reformei sistemului de învățământ depinde și de schimbarea mentalităților. În absența unor reconsiderări a credințelor, convingerilor și atitudinilor împărtășite de membrii instituțiilor școlare, schimbările profunde și plene promovate la nivel administrativ sau curricular risca să nu antreneze reconsiderarea rolurilor învățământului în societatea nou creată, existând chiar pericolul de a se reveni la vechile structuri. Desigur, schimbarea mentalităților este un proces dificil și de durată, dar cu efecte notabile, pe termen lung, asupra performanțelor instituției școlare. Actuala reformă a învățământului pregătește intrarea în secolul XXI, secolul cunoașterii și al învățării. De aceea, evoluția cantitativă și calitativă a învățământului, eficacitatea cu care școala își îndeplinește misiunea socială sunt hotărâtoare

pentru viitorul societății în care funcționează. Sunt semnale că secolul XXI va fi dominat de cercetare, inovație, creativitate. România se pregătește, cu resurse limitate de care dispune, pentru a tranzita spre acest nou tip de societate a învățării. Învățământul poate contribui la pregătirea noii societăți în măsura în care între obiectivele majore ale reformei se situează și următoarele patru **repere fundamentale** :

1. armonizarea conținutului învățământului cu principiile funcționării societății postcomuniste: economie de piață, stat de drept, pluralism politic, libertăți individuale imprescriptibile;

2. transformarea școlilor în medii de revigorare morală, de renaștere cognitivă și de înnoire tehnologică - cu efecte la nivel macrosocial;

3. rezolvarea în timp util a problemelor rezultate din modernizarea tardivă a României, folosind pârghiile specifice învățământului, prin asigurarea calificărilor solicitate de piața muncii, prin cercetarea științifică, prin politica educațională;

4. compatibilizarea organizării, funcționării și evaluării școlare și academice cu reperele practicate și armonizate deja în spațiul euro-atlantic.

Aceste repere sunt, cel puțin în principiu, tangibile și rezonabile în măsura în care reforma învățământului este promovată prin înnoiri legislative și susținută financiar, astfel încât schimbarea de paradigmă efectiv să se producă; o altă condiție ar fi ca reforma învățământului să se coreleze cu celelalte reforme sectoriale, astfel încât să preceadă și să integreze opțiunile strategice ale celorlalte sectoare, afirmându-se că o schimbare reală de sistem pornită din rațiuni profesionale și care se racordează la nevoia de globalizare a cunoașterii și a performanțelor economice. Se degajă și o concluzie: „...fără o reformă a învățământului, România va rămâne în mod fatal o țară săracă, pradă demagogiei de ocazie și loc din care se scurg spre exterior tineri specialiști, lipsiți de perspectivă în propria țară”[2].

Educația și, implicit, învățământul au intrat pe agenda politicilor în Europa Centrală din două rațiuni distincte.

Prima constă în nevoia de adaptare a educației în raport cu societăți care abia au parasit totalitarismul și s-au reorientat în direcția societăților deschise ale Occidentului.

A doua rațiune constă în dorința resimțită de țările Europei Centrale și de Est de a-și adecva performanțele intelectuale și tehnologice în raport cu lumea accidentală. Este clar pentru oricine că munca, studiile, petrecerea timpului liber în Europa de astăzi sunt pregnant caracterizate de mobilitate, de schimburi interculturale și de comunicare. Contactele, cooperarea și parteneriatul european fac parte integrantă din viața cotidiană a guvernelor, a mediilor de afaceri, a asociațiilor profesionale și a oamenilor obișnuiți.

În acest context, educația se confruntă cu solicitarea de a se reorganiza astfel încât soluțiile noi să fie posibil de aplicat pe scară largă. Procesele educative subliniază tendința tot mai puternică de unitate a țărilor și popoarelor europene și fondarea pe baze noi a relațiilor dintre ele, precum și adoptarea unei optici europene și luarea deciziilor la nivel european. Aceasta „optică europeană” vizează formarea unor cetățeni liberi, dornici și capabili să se implice în viața socială și politică a comunității.

Învățământul românesc prezintă premisele unui învățământ de tip european prin „sistemul de valori pe care le promovează, prin tipul de instituții educative care se străduiește să le consolideze, prin predilecția pentru cultură și educație interculturală și prin calitatea elitelor pe care le formează”[3]. Integrarea europeană a devenit o prioritate a politicii educaționale promovate la nivel național prin noile curricule, standardele de calificare profesională și tipurile de diplome acordate, noile manuale școlare care au fost concepute în acord cu exigentele aderării la Uniunea Europeană, ca și printr-o serie de demersuri cum ar fi: reorganizarea studiilor în spiritul Declarației de la Bologna (1990); introducerea de elemente de studii europene în curriculum preuniversitar (în 2000); reglementarea practicii extensiunii universale prin franchising (1998); participarea specialiștilor români la programele Bancii Mondiale, Phare, Tempus, Leonardo, Socrates; aderarea la proiecte regionale; programe interguvernamentale de schimburi culturale și științifice, la care participă elevi, studenți, profesori și cercetători; prezenta învățământului universitar românesc în circuitul

învatamantului internațional, confirmata prin numărul mare de studenți străini, care studiază în România.

Bibliografie:

- [1] Marta Christina Suciuc, *Investitia in educatie*, Editura Economica, Bucuresti, 2000, p. 78
- [2] Andrei Marga, *Educatia in tranzitie*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999, p. 29
- [3] Novak Cornelia; Jigau Mihaela (colectiv) - *Cartea alba a reformei invatamantului*, Ed. Alternative, Bucuresti, 1998, p. 13

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ FISCHER- BUCUREȘTI 2017

Prof. Hamorszki Andreea, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

Idei noi, cu aplicabilitate directă la clasă. David Evans promovează starea de spirit adecvată, astfel încât fiecare dintre noi să creadă în abilitățile naturale de care dispune. Elevii pot face asta învățând lucruri noi în timp scurt, crescându-le astfel încrederea în calitățile lor native. De exemplu, să învețe expresii noi dintr-un cântec sau o expresie nouă pentru o situație aparte. Capacitatea de atenție a elevilor era în 2015 de doar 8.25 secunde, față de 12 secunde în anul 2000. Ca termen de comparație, cea a unui peștișor este de 9 secunde. De aici deducem că trebuie să recurgem ca dascăli la predarea unor lucruri interesante și mereu diferite, pe perioade scurte de timp, astfel încât să menținem interesul elevilor noștri la un nivel ridicat. De asemenea, dacă elevii rămân mereu în zona de confort, nu vor progresa - aceasta trebuie depășită ca să aibă loc achiziția de noi cunoștințe. Elevii pot fi motivați și prin stimularea curiozității lor, prin activități variate, plăcute și amuzante. Doar prin implicare directă ei pot să și însușească noile informații, elevii trebuie încurajați să fie independenți, profesorul să faciliteze acest proces.

Pentru a-i stimula pe elevi să vorbească în limba engleză, profesorul trebuie mai întâi să creeze un mediu sigur pentru elev, să permită și greșelile care sunt inerente până la urmă, să-i învețe să se concentreze pe întrebare și nu pe răspuns, să identifice cuvintele cheie din întrebare, să fie la subiect, să generalizeze, să gândească răspunsurile și să dea răspunsuri detaliate, dar și bine organizate și argumentate în același timp. Elevilor le e teamă să vorbească în public din varii motive: consideră că n-au nimic de spus, le este teamă să nu fie percepuți drept ridicoli, sunt timizi. Le este mai ușor dacă își aleg teme legate de pasiunile lor, dacă transmit mesaje care merită să fie auzite și cunoscute. Discursul este în primul rând al publicului, și abia apoi al lor, deci trebuie să-și cunoască foarte bine publicul pentru a-i capta atenția și a-l motiva. Primele 30 de secunde sunt esențiale pentru a obține acest lucru. Conținutul să se limiteze la maxim trei idei, iar ceea ce este esențial să fie transmis la final. Concluzia este ceea ce publicul reține cel mai bine, deci are un rol esențial. Discursurile se văd, nu se aud: folosiți gesturi, mimică, umpleți scena, mențineți contactul vizual, zâmbiți, păreți încrezători și naturali.

În secolul 21, elevii învață să colaboreze, să creeze, să gândească critic, să comunice. Suntem bombardati de informații zilnic, de aceea elevii trebuie să aibă capacitatea de analiză a informației, să verifice sursa - dacă este credibilă, cât de recentă este informația. Cum spunea și celebrul Steve Jobs, „creativitatea înseamnă de fapt să faci conexiuni între lucruri”. Cu cât mai multe lucruri poți conecta, cu atât mai multe idei ai. Cu cât mai diverse cunoștințele și experiențele pe care le ai, cu atât vei fi mai creativ.

Bibliografie:

- <https://www.britishcouncil.ro/>
- <https://cartiengleza.ro/>
- <http://www.cambridge.org/>
- <http://ngl.cengage.com>
- <http://www.globalelt.co.uk/>
- <https://global.oup.com/>
- <http://www.pilgrims.co.uk>

- <https://www.shakespeare-school.ro/>

COMUNICAREA ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. inv. preșc. Godiciu-Runcan Ileana-Maria, Grădinița cu P.P. nr. 3 Sebeș

Prof. inv. preșc. Muntean Maria Cristina, Grădinița cu P.P. nr. 3 Sebeș

Comunicarea este o activitate umană fundamentală, un proces complex pe care îl folosim cu toții pentru a păstra legătura cu ceilalți, pentru a fi parte a grupului, căci omul este, prin definiție, o ființă socială. Folosind limbajul articulat, specific speciei, acesta își satisface nevoi biologice, sociale, emoționale, nevoia de identificare psihologică a eu-lui, interacționează cu ceilalți, transmite și primește informații care produc schimbări și care îl ajută să progreseze.

Dar ce este, până la urmă, comunicarea? Încă din Antichitate teoreticienii au fost preocupați să o definească. La fel ca majoritatea cuvintelor unei limbi, comunicarea este, la rândul ei, un cuvânt polisemic, cu mai multe semnificații. Cuvântul „comunicare” provine din limba latină; *communis* înseamnă „a pune de acord”, „a fi în legătură cu” sau „a fi în relație” și circula în vocabularul anticilor cu sensul de „a transmite și celorlalți”, „a împărtăși ceva celorlalți”. Cei care s-au preocupat însă pentru prima dată de teoretizarea comunicării au fost grecii.¹ Totuși, pentru multe secole, el a fost subordonat altor discipline, abia în epoca modernă, epocă marcată de o puternică dezvoltare tehnologică, studiul său a devenit, treptat, o disciplină de sine stătătoare. Această dezvoltare tehnologică a fost tocmai aceea care a impulsionat studierea mai profundă a acestui proces, specialiștii (medici, psihologi, cercetători din domeniul științelor umane) definind-o și elaborând concepte în funcție de preocupările lor specifice.

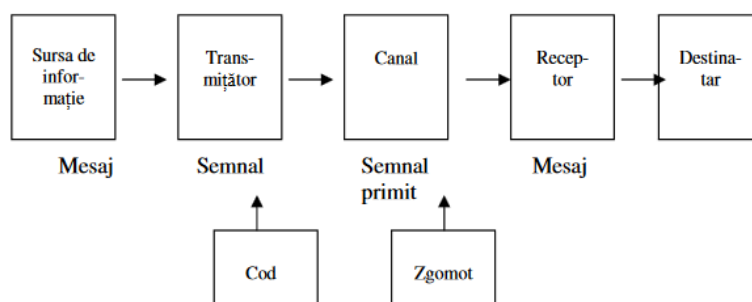
Psihiatrul american Jurgen Ruesch a identificat 40 de modalități de abordare a acestui subiect din punct de vedere structural, antropologic, psihologic, politic, etc. Hyles S. și Weaver R. spuneau despre comunicare că este un proces în care oamenii își împărtășesc informații, idei și sentimente, Baron R. afirma că este un proces prin care un transmitător transmite informații unui receptor, Fiske definea comunicarea drept o interacțiune socială cu ajutorul mesajelor, adică a unor coduri și semne², Ross R. credea că este o activitate psihofizică de punere în relație a două sau mai multor persoane care își influențează reciproc atitudinile, convingerile, comportamentele, iar Brent D.R. identifica rolul esențial al comunicării pentru orice activitate. Într-o definiție celebră a comunicării Harold Lasswell spunea că aceasta cuprinde 5 întrebări fundamentale: „Cine spune ? Ce spune? Ce canal folosește?, Cui spune?, Cu ce efect?”³

Din a doua jumătate a secolului XX s-au elaborat o multitudine de modele teoretice care au încercat să exprime relațiile care apar între elementele procesului de comunicare. Cele mai cunoscute sunt: modelul Shannon-Weaver, modelul lui Lasswell, modelul ciberbetic, modelul Westley&Maclean, modelul Odgen&Richards, modelul lui Pierce, modelul lui Jacobson (unul dintre primii lingviști care au elaborat o schemă a comunicării). Deși fiecare dintre ele a avut anumite elemente distincte și au accentuat importanța unuia sau altuia dintre ele, toate acceptă aceeași schemă de bază a elementelor comunicării:

¹ Tran, Vasile, Stângiulescu, Irina, (2003), *Teoria comunicării*, Editura Comunicare.ro, București, pg. 13;

² <https://ymerleksi.wikispaces.com/file/view/Introduction+to+Communication+Studies.pdf>

³ <http://www.themedfomscu.org/media/elib/The%20structure%20and%20function%20of.pdf>



Față de modelele vechi ale comunicării, care o limitau doar la transmiterea și primirea de informații, pe un singur canal și cu un receptor pasiv, modelele mai noi subliniază că emițătorul și receptorul își schimbă locul, alternativ, că există diferențe de înțelegere a codurilor în funcție de individ, că orice schimb comunicațional depinde de contextul social și cultural în care se realizează, că pot interveni în calea comunicării bruiaje de ordin fizic, că o comunicare eficientă depinde și de existența unui vocabular comun al participanților la dialog.

O teorie interesantă despre comunicare s-a elaborat în școala de la Palo Alto, teorie care a stat la baza așa numitelor axiome ale comunicării: comunicarea este inevitabilă, comunicarea este un proces care se desfășoară la nivel informațional și relațional, comunicarea e un proces continuu, oamenii folosesc două moduri de comunicare: digital și analogic, comunicarea este ireversibilă, comunicarea implică procese de ajustare și acomodare, procesul comunicării este simetric sau complementar.⁴

O altă preocupare a oamenilor de știință a fost aceea a clasificării comunicării în funcție de mai multe criterii. Astfel, după tehnica de transmitere a mesajului distingem, conform lui Ioan Drăgan, comunicarea directă și comunicare indirectă,⁵ după modul de participare a indivizilor la comunicare avem: comunicare intrapersonală (cu sine), comunicare interpersonală și comunicare de masă, după natura semnelor folosite pentru a codifica mesajele și după canalul de transmitere a informației: comunicare verbală (se manifestă prin cuvânt și poate fi orală sau scrisă), comunicare non verbală (transmiterea se face prin canalul vizual, prin gesturi, mimică, semne) și comunicare para verbală (care folosește canalul auditiv: intonație, particularități de pronunție, tonalitate), după finalitatea actului de comunicare: comunicare accidentală (transmitere fără un scop precis, întâmplătoare a informației), comunicare subiectivă (care transmite starea afectivă a locutorului) și comunicare instrumentală (cu scop precis de a produce o schimbare în comportamentul interlocutorului).

O formă specializată a comunicării instrumentale este comunicarea didactică, definită de Sorin Cristea, în Dicționar de pedagogie drept „*un principiu axiomatic al activității de educație care presupune un mesaj educațional, elaborat de subiect (profesor), capabil să provoace reacția formativă a obiectului educației (preșcolarului, elevului, studentului etc), evaluabilă în termeni de conexiune inversă externă și internă*”⁶

Din perspectiva teoriei comunicării, comunicarea didactică presupune: un emițător și un receptor (profesorul și elevul – ambii pot deține, pe rând, unul din roluri), un repertoriu (cunoștințe, noțiuni, priceperi, experiențe, deprinderi – ale emițătorului și receptorului) și un canal de comunicare, de asemenea este și ea de trei tipuri: verbală, non-verbală și para-verbală, este purtătoare de informație și presupune cel puțin doi oameni pentru a se realiza.

Comunicarea didactică are însă câteva caracteristici: se realizează într-un cadru instituționalizat și facilitează realizarea educației, fiind baza procesului de predare-asimilare a cunoștințelor în școală, este racordată la obiective educaționale, este purtătoare de instruire,

⁴http://www.upm.ro/facultati_departamente/stiinte_litere/conferinte/situl_integrare_europeana/Lucrari5/IETM5_Part11_3.pdf

⁵ Drăgan, Ioan, (1996), Paradigme ale comunicării de masă, Casa de editură și presă „Șansa” S.R.L., București;

⁶ Cristea, Sorin, (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București;

conducând la învățare, dezvoltare. Orice act didactic se realizează cu ajutorul comunicării, a unui schimb de informații între profesor și elev, dar și între: elev-elev, manual-elev, instructor-instruiți, antrenor-antenați, inițiat-ucenici, etc. „*Comunicarea reprezintă o necesitate nu numai pentru fiecare profesori ci și pentru elevi, întrucât aceștia trebuie să se ajute reciproc, să coopereze, să răspundă la lecții, fie în procesul de verificare al cunoștințelor, fie în cel de predare.*”⁷

Pentru a fi eficientă însă, comunicarea didactică depinde de o multitudine de factori: de concepțiile despre sine ale emițătorului și receptorului, de cunoștințele, credințele, atitudinile, valorile, propunerile și experiențele emițătorului și receptorului, de rolurile deținute în grup de către emițător și receptor, de motivațiile emițătorului și ale receptorului, de contextul situației de comunicare⁸, în actul comunicării intervin factori ce țin de relația emițător-receptor, factori ce țin de sistem sau de proces. Când aceștia nu funcționează optim apar barierele sau blocajele de comunicare. Barierele de comunicare sunt factori disturbatori care îngreunează sau chiar blochează transmiterea și receptarea corectă a informației. Barierele de comunicare pot apărea din partea elevului, a profesorului, a mediului fizic, a canalului de transmitere, pot fi bariere de ordin psihologic, cultural, etc.: luminozitatea și temperatura nepotrivită, zgomotul, lipsa aerului, așezarea nepotrivită a băncilor, care împiedică o bună vizibilitate, probleme de limbaj ale elevului (dislalie, dislexie...), dificultăți de înțelegere a mesajelor transmise de profesor, oboseala, dezinteresul, lipsa unui repertoriu (cod) comun între profesor și elevi (de exemplu atunci când profesorul folosește un limbaj prea elevat, mult superior înțelegerii elevilor), supra încărcarea informațională, bariere de statut (unii profesori au o atitudine superioară față de elevi).

Comunicarea didactică are un rol esențial pentru reușita oricărui act educațional, o comunicare defectuoasă atrăgând după sine dificultăți de predare-învățare-evaluare. Atunci când predă orice profesor își dorește să fie înțeles de elevi, mesajul său să fie descifrat cu ușurință de aceștia, iar feed-back-ul oferit de ei să îi arate că informația transmisă a fost receptată și că a produs o schimbare. Dacă informațiile nu sunt transmise de profesor în condiții optime, elevii nu le vor recepta sau le vor recepta eronat. La rândul lor, elevii îi vor oferi (transmite) profesorului un feed-back negativ, în sensul că aceștia nu vor reuși să rezolve sarcinile date de cadrul didactic în urma predării. Cu toate acestea, ca și cadre didactice, putem considera orice feed-back pozitiv dintr-o anumită perspectivă: acesta ne ajută să înțelegem dacă mesajul nostru a fost sau nu receptat corespunzător. Elevul este și el este purtător de informație, informație pe care profesorul trebuie să o descifreze. Multe dificultăți de comunicare apar la nivelul elevului ca și receptor, iar profesorul este principalul actor al comunicării care are rolul de a regla acest act. Comunicarea pozitivă nu depinde doar de profesor, cu toate acestea el este, ca și expert în educație, cel care poate lua măsuri reglatoare. Un cadru didactic bun nu este acela care dispune de un bagaj de cunoștințe vast din domeniul pe care îl predă, ci cel care, pe lângă pregătirea teoretică, dispune de o competență esențială pentru un act didactic eficient: competența comunicățională, cel care are capacități empatice și persuasive, care își adaptează vocabularul și comportamentul capacității de înțelegere a elevilor, care recurge la acțiuni de ordin senzorial precum contactul vizual, contactul auditiv – ascultarea activă, atingerea elevilor, care își folosește calitățile vocale (își modelează vocea și folosește inflexiuni calde, calme), care stabilește o distanță potrivită între el și pupili, care înțelege că mesajul transmis non-verbal și para-verbal este cel puțin la fel de puternic ca și cel verbal, care urmărește să elimine, pe cât se poate, orice barieră din calea dialogului. În lucrarea „*Profesorul între autoritate și putere*”, Emil Stan afirma că profesorul poate antrena copiii în comunicare prin: enunțarea unor așteptări conforme cu capacitățile lor, stabilirea unei atmosfere pozitive, implicarea activă a elevilor la lecții, apelarea la experiențele anterioare ale elevilor și la curiozitatea acestora, cultivarea încrederii în sine a elevilor, utilizarea cu măsură a competiției, instruirea individuală, reducerea anxietății elevilor, explicarea scopului educațional (de ce să învețe), oferirea unui model pentru comportamente diferite, promovarea elevilor.

⁷ M., Zlate, (1972)—Psihologia socială a grupurilor școlare, Editura Didactică și Pedagogică, București;

⁸ Mihai, Dinu,(2000), *Comunicarea: repere fundamentale*, Editura Algos, București, pag. 83.

Comunicarea didactică este forma de comunicare pe care toți o recunosc drept purtătoare de informații ce urmăresc expres evoluția ființei umane dar, până la urmă, orice act comunicațional, dacă e însoțit de înțelegere, ne ajută să dobândim experiență, să învățăm, să progresăm intelectual, emoțional, social, lingvistic. Comunicarea este o nevoie fundamentală a omului care a evoluat odată cu acesta. Competențele sale comunicative s-au îmbunătățit de la o etapă a vieții la alta, cât și prin rolurile și funcțiile îndeplinite, aceste competențe dezvoltându-se atât sistematic, în cadrul organizat, instituționalizat: școală, familie, precum și nesistematic: în grupul de prieteni, la muncă, mass-media.

Învățăm receptând mesajele celorlalți, iar aceștia învață din mesajele transmise de noi. Asta ar trebui să ne facă mai responsabili vizavi de ceea ce spunem, cât spunem și cum o spunem, să avem mai mare grijă ce vorbim și ce comportament adoptăm în societate. Ar fi ideal ca toți să înțeleagă asta, de la membrii familiei elevilor, colegi, prieteni, până la presă, dar devine imperios necesar să o facem atunci când suntem profesori.

Bibliografie:

- Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița, 2008, *Psihologie școlară*, București, 2008;
- Cristea, Sorin, *Dicționar de termeni pedagogici*, București, Editura Didactică și Pedagogică R.A., 1998;
- Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom, 2002;
- Dinu, Mihai, *Comunicarea: repere fundamentale*, București, Editura Algos, 2000;
- Drăgan, Ioan, *Paradigme ale comunicării de masă*, , București, Casa de editură și presă „Șansa” S.R.L., 1996;
- Haskins, W., *Ethos and pedagogical communication: Suggestions for enhancing credibility in the classroom. Current Issues in Education*, 3(4). Retrieved from <http://cie.asu.edu/ojs/index.php/cieatasu/article/view/1616>, 2000;
- Lect. Dr. Petrovici, Merima, *Comunicarea didactică (suport de curs)*;
- Tran, Vasile, Stângiulescu, Irina, *Teoria comunicării*, București, Editura Comunicare.ro, 2003;
- Zlate. M., *Psihologia socială a grupurilor școlare*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972;
- <http://documents.tips/documents/16350821-comunicarea-didactic-56328024b84f4.html>
- <http://www.lisr.ro/7-cotoara.pdf>
- <http://www.themedfomscu.org/media/elip/The%20structure%20and%20function%20of.pdf>
- http://www.upm.ro/facultati_departamente/stiinte_litere/conferinte/situl_integrare_european_a/Lucrari5/IETM5_Part113.pdf
- https://ymerleksi.wikispaces.com/file/view/Introduction_to_Communication_Studies.pdf
- <http://documents.tips/documents/16350821-comunicarea-didactic-56328024b84f4.html>, pg. 93

METODE UTILIZATE ÎN PREDAREA ȘI ÎNVĂȚAREA BIOLOGIEI (I)

Prof. Poptelecan Călin, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

Pentru ca învățarea eficientă să impulsioneze dezvoltarea și devenirea celui care învață, acest proces este influențat de o serie de factori dar mai ales de condițiile externe ale învățării. În cadrul acestora metodele didactice ocupă un loc deosebit. (Barna și colab). Acestea reprezintă modalitățile prin care elevii, îndrumați de profesor sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi, atitudini și mai ales concepția despre lume și viață.

Învățarea și organizarea învățării se realizează cu ajutorul a diverse metode, care în concordanță cu schimbările în structura și modul de realizare au suferit și ele transformări, chiar și unele considerate tradiționale au fost profund reconsiderate, devenind metode active. În cele ce

urmează o să facem o succintă prezentare a unora dintre metode, cu mențiunea că nu am epuizat acest arsenal aflat la îndemâna dascălilor.

Observarea didactică, este una dintre metodele fundamentale utilizate în studierea naturii, care se realizează prin una sau mai multe simțuri. Ca și metodă didactică are valoare euristică dar și participativă. Deprinderea de observare se formează și se dezvoltă la elevi dacă activitatea didactică este în așa mod organizată încât să ofere cât mai multe și felurite ocazii de a observa. Ca și metodă didactică în biologie aceasta îmbracă două forme și anume: observarea dirijată și cea nedarjată.

În observarea dirijată de profesor are menirea să îndrume, să direcționeze acțiunea elevului spre obiectivul stabilit de către acesta. De asemenea observarea dirijată poate avea una sau mai multe sarcini sau obiective. În observarea dirijată se observă că rezultatele acesteia sunt mai precise, se obțin în timp mai scurt dar prezintă neajunsul că nu permit dezvoltarea creativității elevilor. De asemenea în cadrul lecțiilor de biologie se pot realiza următoarele forme de observare dirijată; observarea materialului prezentat de profesor, observarea materialului distribuit elevilor și observarea în experiment.

Observarea nedarjată oferă elevilor mari posibilități de dezvoltare în privința achiziției de cunoștințe dar mai ales o formării unor capacități, atitudini și deprinderi. Se mai caracterizează prin faptul că este globală, asigură perceperea întregului, este mai puțin fină și exactă, dar este formativă, astfel că elevii sunt lăsați în seama propriilor puteri, ceea ce îi motivează, îi mobilizează, le stărnește interesul pentru activitate, le dă libertate de gândire și de acțiune.

În ansamblu, observarea didactică are valoare dacă datele culese conduc la interpretări și judecăți de valoare, de aceea profesorii trebuie să acorde atenție deosebită felului în care se face observarea, de asemenea organizarea și validarea datelor obținute, pentru a obișnui elevii să facă interpretări și judecăți proprii.

Altă metodă este demonstrația didactică, care „este una dintre metodele intuitive prin care sunt prezentate obiectele și fenomenele pentru a confirma sau dovedi adevăruri, acțiuni, comportamente” (Ionescu, Radu, 2001). La baza demonstrației se află, în mod obișnuit un suport material, natural sau simbolic, care permite prin intermediul limbajului cunoașterea. La biologie demonstrația îmbracă cele mai felurite forme: demonstrația cu ajutorul desenului pe tablă, demonstrația figurativă, demonstrația cu ajutorul tehnicilor moderne audio-video, demonstrația și modelarea cu ajutorul calculatorului, etc. Indiferent de forma de demonstrație utilizată pentru lecție aceasta trebuie să servească la înțelegerea relațiilor biologice, în detrimentul unor descrieri ale obiectelor și fenomenelor biologice singulare.

O metodă menită să descopere sau să confirme adevărurile din lumea vie este experimentul. Ca și metodă didactică acesta presupune provocarea în mod intenționat a unor procese și fenomene în scopul studierii acestora. Cu adaptările de rigoare și ținând cont de particularitățile de vârstă, experimentul poate fi introdus în arsenalul de metode didactice încă din clasele primare. Constituie una dintre metodele de bază în predarea-învățarea biologiei datorită multiplelor valențe formative și informative pe care le are. Prin acesta se accesează informația, se asigură înțelegerea proceselor și fenomenelor, se formează convingeri științifice, permite formularea și verificarea de ipoteze, contribuie la realizarea de abilități motrice, precum și la dobândirea unor judecăți, raționamente deductive și ipotetice. Aceasta îmbracă în biologie mai multe forme în funcție de scopul didactic urmărit și anume: experimentul demonstrativ, este acela pe care îl execută profesorul în fața clasei pentru a realiza înțelegerea unor procese și fenomene dar și pentru formarea unor convingeri științifice. Poate îmbrăca mai multe variantele calitativ și cantitativ, în prima variantă se explică unele din procesele ce guvernează viul, de exemplu, procesul de fotosinteză, iar în cel cantitativ se fac măsurători. Pentru ca experimentul să fie o reușită în adevăratul sens al cuvântului atunci acesta trebuie să îndeplinească niște cerințe cum ar fi: în primul rând să se desfășoare în fața clasei pentru a putea fi urmărit din toate punctele clasei, astfel se creează o stare de dezordine în sala de clasă, diverse comentarii. Experimentul demonstrativ este justificat numai dacă necesită măsuri speciale de protecție, este complicat de realizat de către elevi, se urmărește demonstrarea practică a unor concluzii teoretice.

Experimentul frontal individual sau pe grupe poate fi integrat într-o lecție de biologie ca un moment distinct. Dacă acesta se realizează parcursul unei ore întregi, în laborator, se constituie în lucrare de laborator sau lecție specifică științelor naturii. În momentul proiectării lecției profesorul întocmește planul experimental iar sarcinile pot fi transmise elevilor în scris, dictate sau citite din manual. În această situație rolul profesorului se reduce pe măsură ce elevii se deprind cu munca sau se obișnuiesc să lucreze în grup.

Experimentul diferențiat își propune diferențierea sarcinii de lucru sau acordarea unor interval diferite de timp pentru activitate. Se aplică cel mai frecvent în cazul organizării clasei pe grupe de elevi. Realizarea acestui mod de lucru presupune o pregătire minuțioasă din partea profesorului, bune capacități organizatorice și de asemenea acesta să fie un bun moderator, mai mult acesta trebuie să se finalizeze cu comunicarea rezultatelor sau cu prezentarea lor în fața clasei.

În fine, experimentul de cercetare are rolul deosebit de important de a obișnui elevii cu demersul investigației științifice care presupune în ordine: expunerea problemei, elaborarea unui anumit plan experimental desfășurarea în sine a experimentului, înregistrarea precum și prelucrarea datelor, în final formularea concluziilor.

Sigur, în funcție de scopul urmărit, experimentele pot fi folosite în toate tipurile de lecții și pot fi incluse în lecție în orice etapă, începând de la captarea atenției, reactualizarea cunoștințelor, transmiterea de noi cunoștințe și până la evaluare.

Bibliografie selectivă:

- 1.Barna, A., În puterea noastră autoeducația, Ed. Albatros, București, 1989.
- 2.Barna, A., Pop, I., Moldovan, A., Predarea biologiei în învățământul gimnazial, Ed. Didactică și Pedagogică RA, București, 1998
- 3.Băban, A., Strategii și metode de cercetare calitativă, Interviu și observația(II) Cogniție, creier, comportament (IV) pag.317-327.
- 4.Bontaș,I., Pedagogie, Ed.All, București, 1996
- 5.Coza, T., Școala și educațiile paralele, Univ.,Al.I.Cuza,,Iași, 1988
- 6.Cucoș, C., Pedagogie,Ed.Polirom, Iași, 1996
- 7.Ion,I., Metodica biologiei, Ed.Univ.,Al.I.Cuza,,Iași, 1995

UTILIZAREA METODICO-ȘTIINȚIFICĂ A SOFTURILOR GEOGRAFICE OPEN SOURCE. INSTALARE ÎN GOOGLE CHROME A UTILITARULUI EARTH VIEW.

Prof. Simu Alexandru, Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj
Prof. Simu Carmen, Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj

1. Introducere

Geografia este știința care oferă informații despre componentele mediului natural și antropic, iar obiectul ei de studiu este interacțiunea dintre aceste geosfere.

În prezent asistăm la un aflux, avalanșă de informații și date, care ne prezintă evoluția de cele mai multe ori, fulgerătoare și greu de anticipat a diferitelor fenomene și procese cu specific geografic. Specialistul sau profanul poate accesa aceste informații prin intermediul numeroaselor metode și mijloace, care în ultimii ani au suferit rapide și profunde schimbări.

O astfel de motodă o reprezintă imaginile satelitare cu rezoluție foarte mare puse la dispoziție în mod gratuit de către gigantul Google, sub forma unui uriaș mozaic digital și oferă în timp real (sunt actualizate frecvent) o imagine interesantă a modului în care evoluează diferite fenomene cu specific geografic. Accesarea acestui mozaic se realizează prin intermediul unor aplicații dedicate: Google Maps, Google Earth Pro și Google Earth View. În cele ce urmează vom prezenta aplicația

de completare (add-ins sau add-ons) Google Earth View, ce poate fi ușor de adăugat în browser-ul Chrome de la același producător.

Aplicația Earth View, pune la dispoziția utilizatorilor o serie interesantă de facilități care oferă diversilor utilizatori posibilitatea de a descoperii locuri și lucruri interesante și de cele mai multe ori aflate la distanțe de mii de kilometri de acesta.

2. Implementarea programului de completare

În cele ce urmează vom prezenta pașii necesari adăugării în browser și funcțiile principale, iar într-un articol viitor și câteva modalități de integrare în lecțiile de geografie, pentru că programele școlare de studiu în viitor urmăresc dezvoltarea de competențe TIC și Geomatică, prin intermediul lecțiilor de geografie.

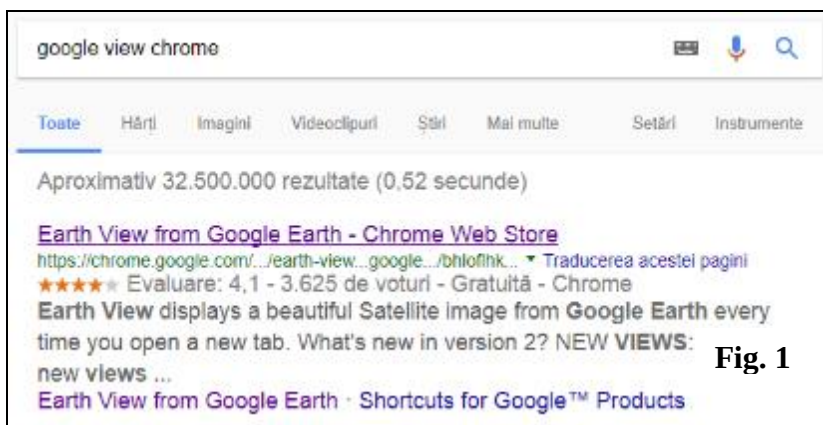


Fig. 1



Fig. 2

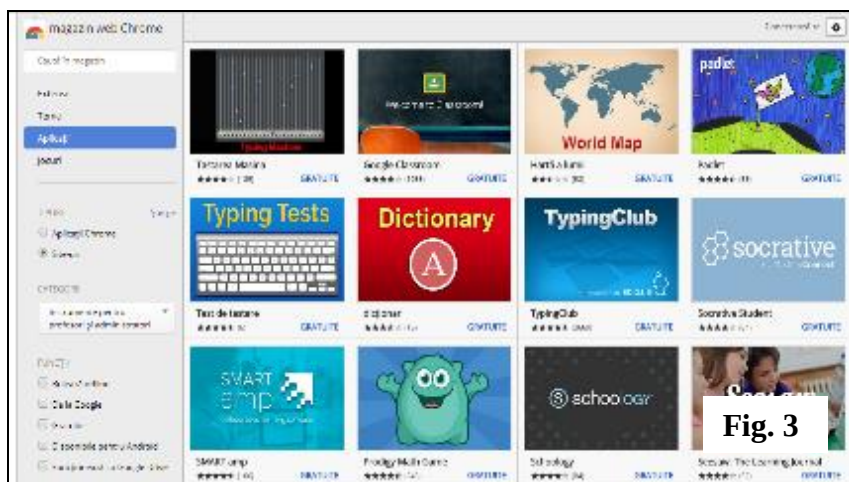


Fig. 3

1. Pentru a accesa și instala aplicația Earth View de la Google în browser trebuie să căutăm cu ajutorul acestui browser aplicația (add in), scriind în spațiul destinat căutării cuvintele cheie care sunt conținute de către denumirea aplicației (fig. 1).

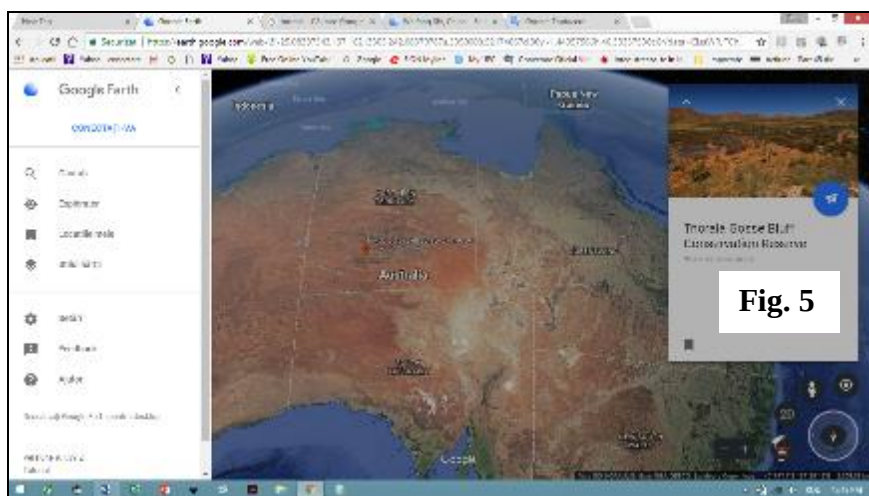
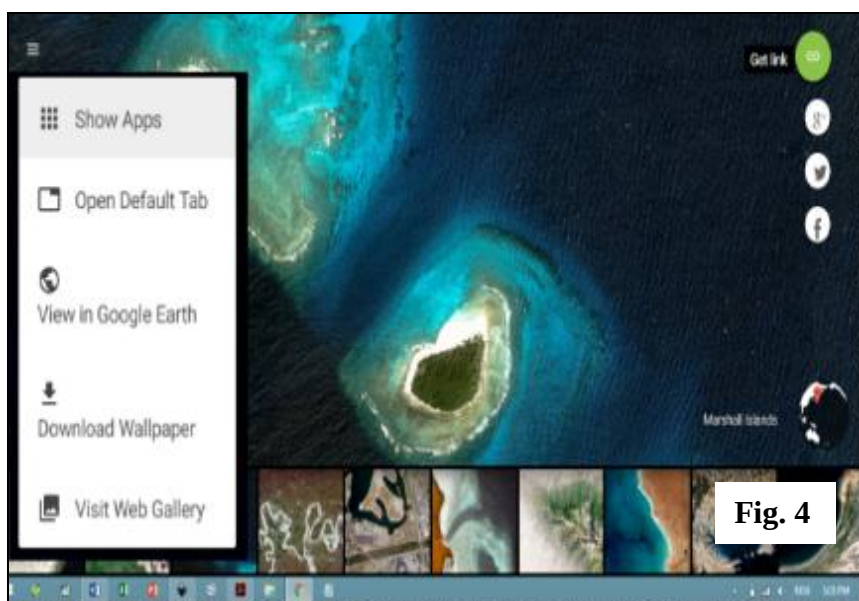
2. În acest moment producătorul ne cere să ne logăm cu un cont Google, pe care dacă nu îl avem trebuie să-l creăm.

3. Site-ul ce conține aplicația ne pune la dispoziție o prezentare generală a aplicației și o modalitate foarte ergonomică de configurare și setare a funcțiilor importante.

4. Cel de al treilea pas ce trebuie urmat este să adăugăm în Google Chrome acest Add In, prin apăsarea butonului din dreapta (fig. 2).

5. În aceeași ordine de idei, dezvoltatorul american, prin intermediul magazinului web, ne pune la dispoziție o gamă largă și variată de aplicații, site-uri, jocuri etc. pe care le putem instala (adăuga) la școală sau acasă pe calculatorul personal, tabletă, smartphon etc (fig. 3), în browser-ul google.

6. Fiecare aplicație poate fi accesată deosebit de ușor, iar modul de lucru cu aceasta



f) Sistemul funcționează și dacă suntem deconectați, dar prin conectare sunt activate mai multe funcții: căutare, stil hartă, mășini norocoș etc.

este explicat succint în căsuțe de dialog prietenoase în 51 de limbi.

7. Prin accesarea meniurilor din partea stângă sau dreapta a desk-top-ului se pot selecta mai multe funcții utile, necesare explorării și anume (fig. 4):

a) **Download Wallpaper** - ne permite să alivăm imaginea pe care softul o afișează de fiecare dată când accesăm browserul și să o utilizăm în contexte noi.

b) **Visit Web Gallery** - furnizează o serie foarte mare de fotografii extrem de interesante cu suprafața scoarței terestre.

c) **Get link** - situat în dreapta furnizează un link spre imaginea respectivă.

d) Conectare la Tweet-er, Face-book, și Google +.

d) **View în Google Earth** - ne permite următoarele: vizualizarea la scări de rezoluție variate (zoom de la nivel planetar și până la nivelul unor locuințe individuale), rotirea cu 360°, trecerea de la vizualizare 2D la 3D și invers, prin accesarea simbolurilor poziționate în dreapta jos a ecranului sau prin combinația de taste: shift+click stânga (fig. 5).

e) În modulul de bază View in Google Earth printr-o ușoară derulare cu butonul scroll de pe mouse se poate deschide galeria aflată în partea de jos (fig. 4).



Fig. 6 Vizualizare detaliată (stânga) și generală (dreapta), a orașului New Orleans, SUA.

3. Concluzie

Având în vedere că adăugarea în cadrul browserului Google Chrome, a micuțului utilitar de completare Earth View, este simplă, considerăm că utilizarea în cadrul activităților didactice de predare-învățare cât și de pregătire a lecțiilor de către profesor este oportună și binevenită. În acest mod, lecțiile devin interesante și atractive, iar geografia predată devine mai interactivă, elevul având în acest mod posibilitatea de a explora realitatea înconjurătoare și de a descoperi transformările acesteia.

BIBLIOGRAFIE

1. Dulamă, Maria Eliza - *Utilizarea tehnologiei informației și comunicării în lectii (TIC), Didactica geografiei*, nr. 1, Cluj-Napoca
2. Murotăreanu G. - *Avantajele utilizării GIS în geografie:*
[https://ar.scribd.com/presentation/212514300/ Adrian-IlioIU](https://ar.scribd.com/presentation/212514300/Adrian-IlioIU)
3. Teodora Ursulică - *Utilizarea GIS în geografie,*
<https://es.scribd.com/document/190510578/Utilizarea-Gis-in-Geografie-Teodora-Ursulica>
4. Tudose I.- *[Rolul și aplicabilitatea Sistemelor Informaționale Geografice \(GIS\)](#)*
5. <http://geografila.blogspot.ro/2011/02/rolul-si-aplicabilitatea-sistemelor.html>
6. https://teodoraursulica.files.wordpress.com/2012/12/utilizarea-gis-in-geografie_teodora-ursulica.pdf

DIMENSIUNI ALE MANAGEMENTULUI CLASEI DE ELEVI

Prof. Matei Aniela Ioana, Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Gârda de Sus

Dimensiunea psihologică

Elementele centrale ale dimensiunii psihologice sunt reprezentate de cunoașterea, respectarea și exploatarea particularităților individuale ale elevilor. Ca substrat integrator factorul central este *capacitatea de muncă a elevilor în clasă*, concept utilizat în toate studiile de psihologia muncii și în studiile de randament profesional.

Modul de concretizare structural-integrativă a capacității de muncă a elevilor în legătură directă cu managementul clasei de elevi se prezintă astfel: capacitatea de învățare (exp.: "învățarea normativă"); trăsăturile de personalitate (competențe socio-relaționale);

Dimensiunea normativă

Specialiștii în sociologia clasei de elevi au observat că acest univers școlar este o reflectare micro (în miniatură) a problematicii unei societăți (... *ansambluri de reguli care reglează desfășurarea unei activități educaționale*).

Particularizând problematica normativă la specificul clasei de elevi, putem desprinde câteva concluzii privitoare la rolul constructiv al normelor în ceea ce privește organizarea internă a grupului, pe de o parte, și în evaluarea externă a grupului (judecări de valoare cu privire la comportamentele integrate și la comportamentele deviate - pozitiv și negativ), pe de altă parte.

După aprecierile aceluiași autor, tipologia normativă cu relevanță pentru clasa de elevi este următoarea:

a. **Norme explicite:** sunt normele prescriptive, cunoscute, clar exprimate;

b. **Norme implicite:** sunt normele ascunse, care se construiesc în cadrul grupului. Începând încă din primele momente ale vieții de școlar, copilul trebuie să respecte anumite reguli ale grupului din care face parte, reguli pe care le va respecta mai greu sau mai ușor. Elementul de care depinde echilibrul și sănătatea grupului este modul în care cadrul didactic îndeplinește rolul de manager al clasei de elevi.

Dimensiunea operațională

Constatări investigaționale interesante convertesc problematica teoretică a dimensiunii normative într-o dimensiune operațională, practică. Exemplul elocvent îl reprezintă poziția divergentă a culturii profesionale față de cultura elevilor. Aceștia din urmă dezvoltă în plan operațional o serie de strategii de rezistență, "de supraviețuire" în clasă, cele mai importante fiind axate pe o idee valoroasă a sociologiei educației.

Pedeapsa și recompensa sunt instrumentele tradiționale de intervenție pentru corectarea unui anumit comportament. Pedeapsa aplicată de un învățător cald, implicat și atașat din punct de vedere socio-afectiv are efecte benefice imediate față de pedeapsa aplicată de un învățător dur, distant. Pentru școlarii mici recompensa este mai benefică. Am observat că oferindu-le mici recompense copiii devin mai motivați și se implică mai mult în activități. Efectul produs de recompensă este mai durabil față de cel produs de pedeapsă. Astăzi am pedepsit un elev pentru un comportament greșit, dar peste 2 ore el a repetat acel comportament. Pedeapsa nu are întotdeauna efect benefic pentru școlarii mici, mai eficientă fiind recompensa

Dimensiunea inovatoare

Din perspectiva managementului clasei de elevi, dimensiunea inovatoare reprezintă o condiție esențială a optimizării interacțiunilor și a microdeciziilor educaționale în universul grupului. Independența atitudinală și de intervenție a cadrului didactic în situații de criză este dependentă de capacitățile inovatoare ale acestuia. Inovarea în planul relațional al clasei de elevi nu este numai rezultatul presiunii forțelor sociale inovatoare ci și presiunile elevilor care acționează din interior.

În ceea ce privește deciziile inovatoare este de menționat necesitatea păstrării și a identificării unor spații pentru eventuale decizii secundare, suplimentare, în decursul fazei de intervenție și de execuție, spre exemplu în cazul unei intervenții corecționale, pedeapsa, reacția elevului la momentul respectiv poate determina o schimbare atitudinală a cadrului didactic.

BIBLIOGRAFIE

Romita B. Iucu, „Managementul clasei de elevi”, Polirom, Iași, 2006

Joița Elena, „Management școlar”, Ed. Gh. Alexandru, Craiova, 1995

LECTURA – CONDIȚIE A REUȘITEI ȘCOLARE

Prof. inv. primar Presecan Sabina Adriana, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

„Cultura unui om se formează în primul rând prin lectură. De aceea din fragedă copilărie, e bine să iubim cartea, să o citim, să o păstrăm cu grijă, ca pe un bun de preț.”

(Nicolae Iorga)

Datorită valențelor informative și formative plurale, lectura - sursă de cunoaștere (a ști) și spațiu al căutării, al dibuirii - a stat întotdeauna în centrul orelor de limba maternă. Timpul a modificat doar perspectivele asupra actului lecturii și asupra tipurilor de texte considerate esențiale în educație. Formarea și cultivarea gustului pentru lectură reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale orelor de limba și literatura română. Prin toate compartimentele ei, limba română își aduce contribuția la dezvoltarea gândirii și la modelarea sentimentelor, asigurând școlarului suportul evoluției intelectuale, precum și posibilitatea integrării în viața socială. Prin lectură, elevul este condus să își formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității, exprimate într-o multitudine de modalități de expresie, de a le asocia unele cu altele, ceea ce permite să își extindă astfel *aria cunoașterii*.

Lectura contribuie într-o măsură însemnată la îmbogățirea cunoștințelor, la formarea unui vocabular activ, bogat și colorat, la dezvoltarea gustului estetic. Varietatea de texte literare reprezintă un suport material ce poate asigura dezvoltarea vocabularului și a limbajului literar, a creativității, precum și dezvoltarea capacității intelectuale, imaginative și motivaționale. În special, lecturile literare, prin accesibilitatea lor, îi apropie de realitate, le oferă o diversitate de informații și experiențe umane, modele morale, emoții și sentimente. Să nu uităm, că *scopul lecturii, este acela de a forma progresiv un tânăr cu o cultură comunicățională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interacționeze cu semenii, exprimându-și gânduri, stări, sentimente, opinii, să fie sensibil la frumosul din natură și la cel creat de om*.

La vârsta școlară mică se pun bazele formării personalității copilului: valorificarea capacităților intelectuale prin formarea unei motivații intrinseci pozitive, dezvoltarea intereselor, asigurarea echilibrului emoțional, formarea unei imagini despre sine și despre alții, capacitatea de a opera cu criterii morale și de adaptare normativă. Lectura are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit și să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. *Din cărți, copiii află multe lucruri despre anotimpuri, viața animalelor și a plantelor, despre descoperiri geografice, despre evenimente și personalități literare, artistice, istorice, despre frumusețile și bogățiile patriei. Cărțile le vorbesc și despre sentimentele omenești, despre prietenie, cinste, omenie. Eroii cărților devin modele pentru elevi. Pe unii eroi îi iubesc, pe alții îi urăsc. Ceea ce citesc în copilărie se întipărește în amintirea lor pentru toată viața și influențează dezvoltarea personalității. Lectura oferă copilului posibilitatea de a-și completa singur cunoștințele și de a le dezvolta.*

Elevii trebuie să cunoască faptul că o carte citită bine te trimite la altele și te invită la studiu, la cercetare pentru descoperirea de noi adevăruri – *activitate permanentă ce stă la baza unei culturi generale trainice*.

Obiectivul central al studiului limbii și al literaturii române în învățământul primar este „dezvoltarea competențelor elementare de comunicare, orală și scrisă ale copiilor, precum și familiarizarea acestora cu texte literare și nonliterare, semnificative din punctul de vedere al vârstei cuprinse între 6/7- 10/11 ani.” Familiarizarea elevilor cu cititul presupune în primul rând însușirea tehnicii cititului, iar apoi învățarea instrumentelor muncii cu cartea, a tehnicilor de folosire a cărții, ca mijloc de autoinstruire. Dacă în clasele I-II cititul este deprinderea care se formează în mod prioritar, în clasele a III-a și a IV-a această deprindere se impune a fi rafinată și dirijată spre abilitarea elevilor în tehnici de decriptare a limbajelor, înțelegere și esențializare, de interpretare și analiză a conținuturilor.

În cadrul orelor de limba și literatura română prevăzute în orarul clasei a III-a am încercat să valorificăm procedeul „muncii cu cartea”, respectiv a muncii cu manualul sau cu alte materiale de acest gen, destinate special învățării. Am urmărit formarea, perfecționarea și integrarea în activitatea de învățare a următoarelor deprinderi:

- ✓ deprinderea lecturii comprehensive (a înțelege corect cele citite)
- ✓ deprinderea lecturii esențializate (a rezuma, a lua notițe rezumative)
- ✓ deprinderea lecturii demonstrative (a sesiza și rezolva probleme)
- ✓ deprinderea lecturii problematizate (a sesiza situații problemă)
- ✓ deprinderea lecturii creative (a sesiza, a rezolva, a inventa situații problemă)

Aceste deprinderi au fost exersate atât în cadrul orei de lectură cât și la fiecare disciplină de studiu: matematică, educație civică, științe. Plecând de la ideea că elevul trebuie învățat să citească orice, nu numai manualul de limba română, am planificat activități diverse, încercând permanent să îndrumăm lectura în perimetrul obiectivelor cadru ale clasei a III-a.

Împreună cu elevii am descoperit că modalitățile de stimulare a gustului pentru lectură sunt multiple. Activitățile de lectură organizate la sala de lectură a Bibliotecii orașenești au trezit interesul și celor mai comozi elevi, fiecare străduindu-se să prezinte cartea care l-a atras. Textele studiate au fost alese în raport cu vârsta, preocupările, nivelul de înțelegere. Am abordat genuri și specii literare adecvate, punând accent pe textul narativ, din sfera îndrăgită de copii - cu acțiune fluidă, texte cu puține arhaisme și regionalisme. Trebuie menționat faptul că și metodologia Step by Step ne propune strategii interesante ușor de aplicat, care susțin interesul și motivația elevilor pentru lectură:

CLUBURILE CĂRȚII- Citirea în grup mic (șase-opt elevi) a unui text sau a unei cărți, sub îndrumarea unei învățătoare. Elevii citesc și discută sistematic conținutul, învățând tehnici de citire explicativă și esențializare.

CLUBUL DE LECTURĂ- Un grup de elevi stabilesc o perioadă de timp pentru citirea unei cărți. La centrul de lectură desfășoară apoi, pe grupe, diferite activități, stabilite de comun acord: repovestiri, dramatizări, desene, proiecte, interviuarea unui coleg în legătură cu cartea citită, realizarea unui poster, completarea unui jurnal de lectură, etc.

LASĂ TOTUL ȘI CITEȘTE!- Timp de 10-15 minute, elevii și învățătoarele citesc un text la alegere, într-o atmosferă relaxantă.

O secvență foarte importantă în stimularea interesului pentru lectură și formarea de cititori pasionați este legată de felul în care se recomandă ce să citească și cum să citească. Iată câteva dintre modalitățile aflate la îndemâna noastră, folosite pentru dezvoltarea interesului copiilor pentru lectură:

- ✓ modelul de cititor oferit de cadrul didactic;
- ✓ citirea/ povestirea incitantă: cadrul didactic trebuie să întrerupă lectura sau povestirea pe care o

expune copiilor, într-un moment de maximă atractivitate, lăsându-i pe elevi să-și imagineze continuarea întâmplării (lectura cu predicții);

- ✓ prezentarea unor cărți în așa fel încât să ambiționeze elevii în achiziționarea și lectura lor;
- ✓ povestirea incompletă lăsând elevilor un semn de curiozitate în finalizarea întâmplărilor;
- ✓ caracterizarea unor personaje, îndemnând elevii la căutarea independentă, prin lectură integrală, a locului acestora în narațiune, a relațiilor cu alte personaje;
- ✓ organizarea unor concursuri de recitări de poezii, ghicitori, finalizate cu recompense;
- ✓ desfășurarea unor jocuri de rol: *Bibliotecarul și cititorii săi, Prietenii cărții*;
- ✓ desfășurarea unor activități cultural-artistice, precum și dramatizarea unor texte literare;
- ✓ șezători literare, medalioane literare, prezentare de benzi desenate, povești audio sau video etc.

Consider că este foarte important să nu uităm că lectura nu înseamnă numai cărți de beletristică. Începând cu vârsta de 9-10 ani, copiii se interesează tot mai mult de ceea ce a fost înainte și de ceea ce va fi, de descoperiri științifice, de explorările cosmosului. Interesul lor manifest și constant deschide perspective noi. Astfel, de la această vârstă, lecturile se pot diversifica într-o paletă foarte largă, în care să intre cărțile de călătorii, despre viețile oamenilor celebri, enciclopedii, dicționare. Religia, istoria și geografia, științele naturii, educația civică expuse pe înțelesul copiilor, pot să devină la această vârstă preferințe și să le marcheze personalitatea și destinul. În aceste condiții datoria noastră este să promovăm soluții directe de promovare a lecturii, să desfășurăm activități care să îi ajute pe elevi să înțeleagă atât textele cu conținut religios, civic cât și textele cu conținut științific. De exemplu, chiar și o plimbare poate fi un motiv pentru lectură, e adevărat - un alt fel de lectură, cea a semnelor de circulație, a comportamentului, a culorilor, a reacțiilor celorlalți. Orice călătorie prin și în afara localității, este, de asemenea, un prilej pentru a povesti istoricul locurilor, pentru amintiri și impresii. Motivarea elevilor pentru lectură depinde, în primul rând, de

efortul pe care îl face fiecare dintre noi în clarificarea unor aspecte privind punerea în scena a lecturii în școală.

Școala dirijează după principii științifice lectura, supraveghează efectuarea ei, dar deprinderea lecturii se formează nu numai în școală, ci și în familie. Pentru realizarea justă a organizării și îndrumării lecturii elevilor se impune o colaborare strânsă între școală și familie. Este necesar să se ia în discuție problema lecturii elevilor și să se scoată în evidență imensul rol al lecturii în formarea personalității copilului, să se dea îndrumări despre ce și cum trebuie să citească copiii, spre a-i ajuta să înțeleagă ceea ce citesc și a le dezvolta interesul pentru lectură. Mereu am sugerat părinților, ca în momentele lecturii, copilul să fie încurajat să redea prin desen ceea ce a înțeles, sau să asculte muzică potrivită textului audiat. Povestirea de către adult a conținutului unei cărți, nu neapărat în întregime, comentarea cu mijloace modeste, fără pretenții critice, în mediul familial, reprezintă un foarte bun mijloc de stimulare și dezvoltare a gustului copilului pentru lectură.

Modalitățile de stimulare a gustului pentru lectură sunt multiple. Noi, învățătorii, avem ocazii unice de a furniza copiilor motive reale și încurajări pentru ca fiecare dintre ei să descopere „bucuria” de a citi și de a le deschide interesul pentru cunoaștere și învățare pentru tot restul vieții.

BIBLIOGRAFIE

1. Șerdean, Ioan: *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1993
2. Crăciun, Corneliu: *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, Ed. Emia, Deva, 2002
3. Șerdean, Ioan: *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. Corint, București, 2005

LECTURA – CALEA SPRE TĂRÂMUL ARTEI

Prof. Dulău Alina Maria, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

Limba română este patria „din laptele mamei, este patria poezilor, este patria dorului și a doinei, este patria noastră a fiecăruia dintre noi. Limba este patria gândirii, pentru că gândirea nu este posibilă fără învelișul material al vorbirii”. Ideile nu se pot naște și nu pot exista decât în „patria de cuvinte”, propoziții și fraze.

Lectura duce în mod firesc la crearea posibilităților dezvoltării plenare a copiilor, le deschide acestora perspectiva unei vieți spirituale bogate. Omul care nu are cuvinte, nu are idei. Limbaj sărac înseamnă gândire săracă și confuză, simțire săracă și confuză, capacitate creatoare săracă și fără valoare. Numai prin limbă, prin cuvinte poți învăța dor și dragoste „de țară, de mumă și de frate”. „În limba sa numai i se lipesc poporului de suflet percepțiile bătrâneții, istoria părinților săi, bucuriile și durerile semenilor” – spunea Eminescu.

Numai prin puterea demiurgică a cuvântului, mereu nouă, mereu nestinsă ființa neamului românesc a dăinuit și va dăinui.

Cartea – tărâmul artei dezvoltă gustul pentru literatură, formează la elevi posibilitatea de a stabili criterii ferme de selectare a marilor valori, formarea unui cititor de literatură receptiv la valorile artistice, capabil să manifeste un interes viu pentru cunoașterea și însușirea limbii și literaturii naționale.

Literatura, artă a cuvântului, oferă câmp larg de originală modelare, căci scriitorul este chemat să dea cuvântului orientările sale, să le dozeze cu fantezie, „să le cioplească din nou calapoadele, după planul cugetării lui”.

Receptarea operei literare începe cu receptarea cuvântului, a încărcăturii lui emoționale și expresive, acest lucru realizându-se doar printr-o lectură permanentă.

Copiii își însușesc limba înainte de a o studia. Lectura individuală sau dirijată are însă menirea de a clarifica în mod teoretic cunoștințele empirice ale elevilor, să le adâncească și să le clarifice.

Lecturarea duce la înmulțirea numărului de cuvinte cunoscute de elevi, la activizarea lor, la precizarea sensului lor, la dezvoltarea sensului lor figurat, la cunoașterea uriașei polisemii pe care o au; unele cuvinte din fondul principal al limbii noastre. De mare importanță este cunoașterea nuanțelor sinonimice și a sensului figurat al cuvintelor. Astfel se poate înlătura monotonia și platitudinea din vorbirea elevilor noștri.

Munca de dezvoltare a vocabularului trebuie dublată de munca pentru însușirea unor temeinice cunoștințe privitoare la sistemul de îmbogățire a vocabularului, a procedeelelor folosite de limba noastră pentru crearea de cuvinte noi, la caracterul sistematic al limbii, acest lucru fiind posibil doar printr-o combinație de lectură explicativă cu cea independentă.

Elevii trebuie astfel pregătiți încât să devină nu numai beneficiarii limbii, ci și creatori de limbă, ei trebuie să încerce să spargă tiparele, să iasă din normele învățate și să se exprime într-o manieră personală. cerută de specificul extralingvistic în care se găsesc și de nuanța proprie a gândirii și simțirii lor.

Cunoașterea temeinică a limbii române realizată cu ajutorul lecturii expresive poate și trebuie să ducă, la dezvoltarea dragostei de patrie. Limba este o sinteză a experienței de veacuri a poporului nostru. În ea s-au cristalizat și durerile, și bucuriile, și idealurile pentru care a luptat poporul. Prin studiul ei copii i-au cunoștință de istoria patriei, se integrează în spiritualitatea românească.

Ca modalitate didactică lectura trebuie să dezvăluie neconținut tezaurul expresiv al limbii noastre, bogăția de cuvinte și forme gramaticale care permit exprimarea ideilor abstracte, a nuanțelor de gândire și simțire. Metodele de explorare, de descoperire pot contribui la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație, a capacității de analiză, de comparare, de generalizare. Această abordare trebuie să creeze priceperi și deprinderi de exprimare a ideilor și sentimentelor cu respectarea cerințelor generale de exprimare literară.

A vorbi înseamnă a fi înțeles, înseamnă nu numai a comunica gânduri, ci și a produce un efect: a convinge, a impresiona, a determina la acțiune.

Prin actul lecturării elevii trebuie să capete priceperi și deprinderi de exprimare corectă nu numai în scris, ci și pentru activitatea creatoare, care presupune infinite relații orale, trebuie să capete deprinderea de a folosi limba pentru a transmite corect cunoștințele dobândite și a-și exprima propriile lor idei și sentimente. De aceea, în cadrul studierii limbii române, elevii trebuie să cunoască mijloacele prin care se obține expresivitatea: epitete, comparații, substituții metaforice etc.

Lectura are menirea să facă vorbirea elevilor precisă, nuanțată, clară. Pentru aceasta ei trebuie deprinși să aleagă cuvintele și expresiile cele mai potrivite care dau nuanță și culoare. Alegerea cuvintelor trebuie dublată de efortul încadrării contextuale celei mai potrivite, în funcție de nivelul la care se face comunicarea. E vorba de o încadrare situațională și în funcție de contextul lingvistic și mai ales de cel extralingvistic. Vorbirea elevilor trebuie să fie bogată în conținut, logic încheagată, corect construită, să aibă precizie și concentrarea necesară, să fie, în același timp, nuanțată și expresivă. Lecturarea poate și trebuie să contribuie la o creștere spirituală a elevilor, la declanșarea energiei lor spirituale.

Gândirea nu este posibilă fără „slovă”. În acest sens, cât de îndreptățită este cugetarea desprinsă din Imnul lui Dimitrie Anghel:

„Împerecheri ciudate de slove,... O, cuvinte!...
Ce farmec se deșteaptă când vă rostește gura...
De n-ați fi fost voi, oare, atunci cu ce veșminte
S-ar fi-mbrăcat pe lume și dragostea și ura?”

Referindu-se la necesitatea cultivării limbii, I. H. Rădulescu, cel dintâi om de cultură care a privit această activitate dintr-o perspectivă mai largă, afirma în „*Corespondența cu Negruzi*”: „A

cultiva o limbă, va să zică a o curăți de tot ce nu o face să înainteze, tot ce nu este al său și nici nu poate simpatiza cu dânsa, a pune tot lucrul și toata vorba la locul său, a boteza fiecare idee cu numele său, a o scăpa de tot ce poate să fie echivoc și a o face să exprime aceea ce gândește cineva, iar nu alta”. (I. H. Rădulescu, *Opere*, E. P. L., 1943, p. 223).

Limba este imaginea sufletului, prin limbă cristalizăm orice gândire și simțire, formulând în chip personal, subiectiv, irepetabil substanța cugetului și mișcarea afectivă a ființei noastre.

Am înțeles din aceste cugetări „regine” că statornică grijă a noastră pentru cultivarea limbii este o îndatorire cetățenească, constituindu-se într-o expresie directă a sentimentului patriotic, deoarece știm că suntem depozitarii unei „comori” agonisite în lungul unor veacuri, comoară ce se cuvine ocrotită cu mintea, cu inima, cu dragostea și sporită cu pricepere și responsabilitate față de urmașii noștri.

Lectura echivalează „cu deprinderea de a comunica, deprindere care include posibilitatea de a asculta – cine nu-i în stare să asculte nu va avea niciodată ceva de comunicat, nu va fi niciodată în măsură să se facă ascultat, agreeat; de a înțelege – trăim ceea ce înțelegem și, atât cât ne este dat, fără înțelegere învățarea, esența stării de existență, devine imposibilă, memorarea, păstrarea și gândirea ajung să fie sterpe; de a exprima – exprimarea constituie cartea de vizită a fiecărui individ, însușirea ei presupune învățarea limbii, condiția sine qua non a dobândirii și întrebuințării oricărui limbaj”. (P. Petrovanu, *Educarea comunicării – un obiectiv fundamental al predării – învățării*, nr. 5/1983, p. 28)

De fapt, la vremea sa, Esop releva că nimic nu este mai dulce pe lume decât limba: „ori de prieteșug, ori de rugămintă, ori de dragoste, de vândut ori de cumpărat, de toate veselile și tocmelile; de întrebări de sănătate și de spășenie; căci cu limba pacea se tocmește, cetățile se zidesc, ea este înțelepciunea vieții noastre”. (Esopia, E. S. P. L. A., București, 1956, p. 66).

Cultivarea limbii, a exprimării corecte, bogate, nuanțate, presupune nu numai un permanent autocontrol în momentul comunicării lingvistice, ci și o atitudine activă față de cei care nu respectă normele limbii române, mutilând-o prin folosirea unor cuvinte vulgare, a unor forme gramaticale greșite sau greoaie, a frazelor incorect construite sau, în fine, bagatelizând-o prin ignorarea regulilor de dispunere coerentă a enunțurilor menite să redea gândirile.

Rolul decisiv în cultivarea expresă a limbii revine lecturii. Dacă ne oprim numai asupra vocabularului se constată ușor că un tezaur imens de locuțiuni și expresii străvechi ale limbii noastre, o bogăție uluitoare de sinonime, de ziceri și de sensuri așteaptă să fie dezgropate și activate. Ele există în stare latentă în fiecare dintre elevii noștri și depinde numai de noi să pretindem din ce în ce mai mult, să cultivăm exprimarea exactă, fin, nuanțată a oricărei idei și să respingem comoditatea unei exprimări telegrafice și fără relief.

Noi, profesorii de limba și literatura română, suntem datori să cultivăm și să transmitem nu orice limbă, ci limba „ca un fagure de miere” a lui Costin, Neculce, Eminescu, Creangă, Arghezi. Un fapt autentic de limbă este un adevăr de viață și – așa cum spunea, în spirit clasic, Sadoveanu – o „frumusețe prețuiește cât un adevăr”. Să cultivăm în elevii noștri prin lectura dirijată și explicativă încrederea în cuvântul scris al marilor noștri condeieri, încrederea în „cuvântul ce exprimă adevărul”, despre istoria, munca și faptele trecute și prezente ale poporului român.

BIBLIOGRAFIE

Parfene, C., *Compoziție în școală. Aspecte metodice*, E.D.P., București 1980

Pamfil, Alina, *Modelul comunicativ – funcțional și elemente de construcția comunicării*, în „Perspective”, nr. 6, 2003

P. Petrovanu, *Educarea comunicării – un obiectiv fundamental al predării – învățării*, nr. 5/1983, p. 28.

Corneliu, Crăciun, *Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu*, Edit. EMIA- DEVA, 2004

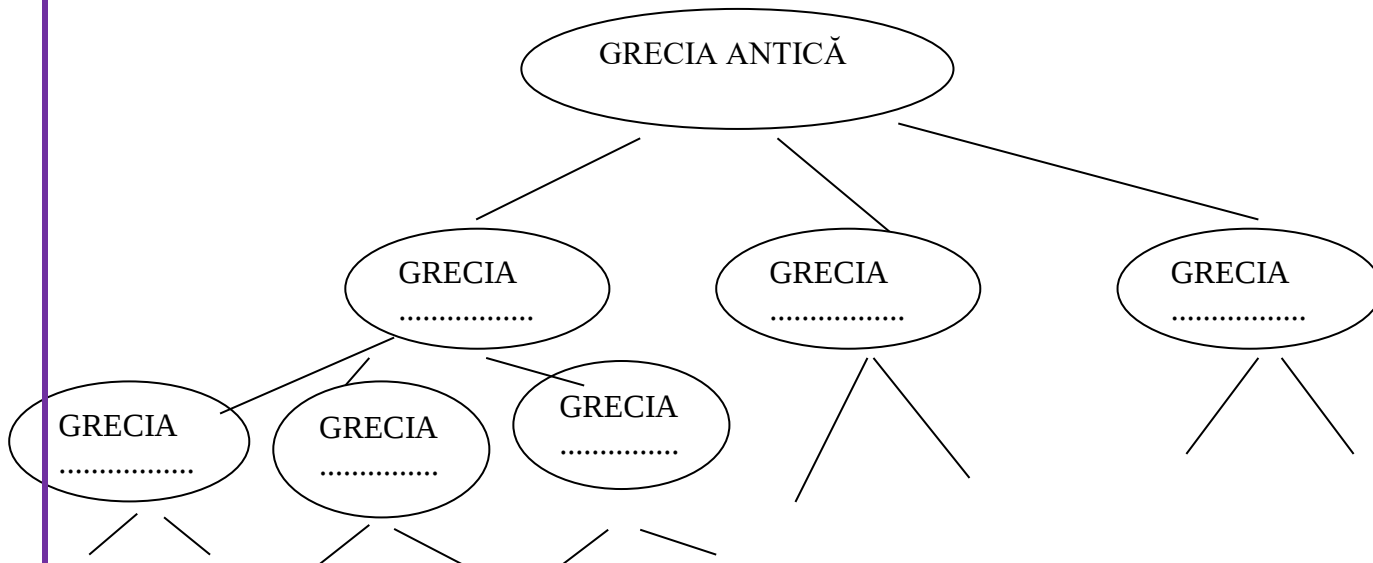
METODE MODERNE DE PREDARE A ISTORIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

Prof. Runcan Cristian – Adrian, Școala Gimnazială „Iosif Pervain” Cugir

„Istoria este cea mai frumoasă poveste”, afirmă Adrian Cioroianu. Cred că este cea mai atractivă definiție a istoriei pe care o poate da un profesor care predă această disciplină. Mai mult decât o definiție, aceasta trebuie să fie și percepția pe care o au elevii despre disciplina istorie. Cărui elev nu-i plac poveștile și, mai ales, cea mai frumoasă poveste? Iar poveștile se învață ușor, pentru că se ascultă cu atenție și cu plăcere. S-ar părea că este suficient harul de povestitor al profesorului pentru ca această percepție să devină realitate. Însă citatul complet al lui Adrian Cioroianu este că „istoria este cea mai frumoasă poveste, pentru oameni inteligenți”. Asta înseamnă că frumusețea poveștii numite istorie este vizibilă doar pentru cei care au inteligența de a-i descifra tainele. De aici se deduce rolul istoriei de a forma oameni inteligenți, capabili să-i descopere frumusețea. Aceasta presupune transformarea elevilor din ascultători pasivi în actori ai procesului de predare-învățare, prin utilizarea unor metode moderne, activ-participative.

Voi prezenta în continuare câteva metode moderne de predare-învățare pe care le-am folosit în activitatea de la clasă și care justifică afirmațiile autorilor mai sus menționați.

1. CIORCHINELE este o metodă care presupune notarea conceptului de referință, apoi se trasează sateliții cu conceptele conexe și de la fiecare ideile derivate. Exemplu: la lecția Grecia arhaică, de la clasa a V-a, elevii au realizat un ciorchine cu părțile Greciei antice și cu două obiective istorice semnificative ale fiecăreia din aceste părți ale Greciei antice:



2. CADRANELE este o metodă care presupune împărțirea spațiului de lucru în patru cadrane și în fiecare cadran se propune câte o sarcină de lucru. Exemplu: la lecția Republica romană de la clasa a V-a, elevii au rezolvat un cadran cu următoarele sarcini:

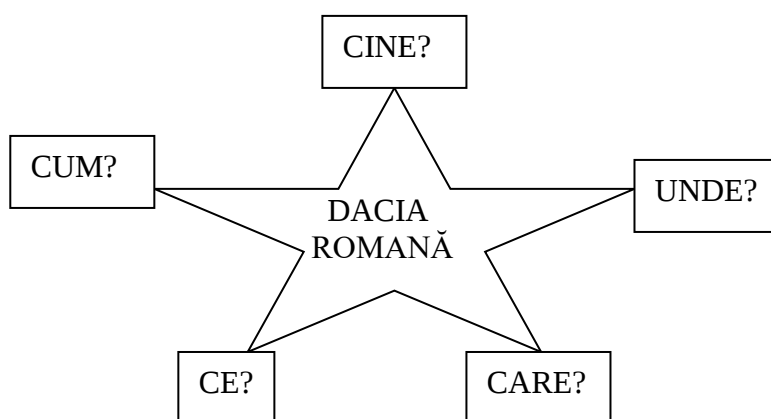
CÂND a luat naștere Republica romană?	CINE conducea Republica romană?
CE fel de Republică era Republica romană?	CUM a devenit Roma stăpâna Italiei?

3. SOARELE IDEILOR este o metodă asemănătoare cu ciorchinele, care presupune notarea conceptului de referință la mijlocul paginii, apoi trasarea de „raze” de la acesta la conceptele

conexe. Exemplu: la lecția Marile descoperiri geografice de la clasa a VI-a, elevii au realizat un „soare al ideilor” prin descoperirea cauzelor acestor descoperiri:



4. STEAUA MAGICĂ este o metodă adaptată de mine pornind de la metoda „explozia stelară”, care presupune plasarea în colțurile stelei a câte unei întrebări (detaliată în partea de jos a paginii) care ne ghidează spre găsirea noilor cunoștințe, la fel cum magii au fost ghidați spre pruncul Iisus. Exemplu: la lecția Stăpânirea romană în Dacia, de la clasa a VIII-a, elevii au descoperit cunoștințele noi ghidați de „steaua magică”:



CUM a fost organizată Dacia romană?

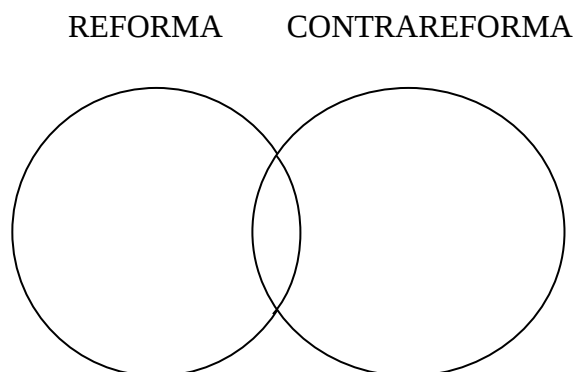
CINE a contribuit la romanizarea Daciei?

UNDE se desfășura activitatea economică?

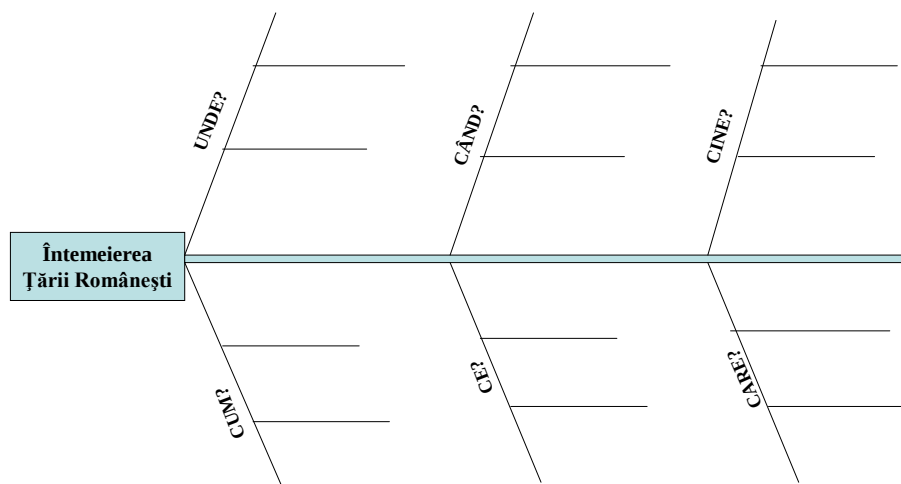
CARE erau divinitățile adorate în Dacia romană?

CE s-a întâmplat cu dacii liberi?

5. DIAGRAMA VENN este o metodă folosită pentru a evidenția asemănări și deosebiri între două evenimente studiate de elevi. Exemplu: la lecția Reforma și Contrareforma de la clasa a VI-a, elevii au descoperit, cu ajutorul diagramei Venn, asemănările (în partea comună) și deosebirile (în partea separată) dintre aceste două curente religioase:



6. **HERRINGBONE MAP** este o metodă care presupune aflarea răspunsurilor la întrebările de pe scheletul de hering, detaliate în partea de jos a fișei de lucru. Exemplu: la lecția Întemeierea Țării Românești de la clasa a VIII-a, elevii au descoperit noile cunoștințe cu ajutorul întrebărilor UNDE?, CÂND?, CINE?, CUM?, CE?, CARE?



1. UNDE sunt menționate formațiunile politice din Țara Românească, aflate sub suzeranitate maghiară?
2. CÂND a avut loc prima încercare de eliberare de sub dominația maghiară?
3. CINE a reușit să „descalece” la sud de Carpați?
4. CUM s-a obținut independența Țării Românești?
5. CE măsuri a luat urmașul lui Basarab pe tronul Țării Românești pentru a arăta independența acesteia față de Ungaria?
6. CARE au fost relațiile stabilite de Vladislav Vlaicu cu Ungaria?

Folosirea acestor metode face ca istoria să fie percepută ca fiind „cea mai frumoasă poveste” și să fie învățată cu plăcere și cu eficiență. Este o idee pe care o exprimă și Constantin Noica, atunci când afirmă că „de învățat înveți multe și de la toți. Dar profesor nu e decât cel care te învață să înveți”.

Bibliografie:

1. Roaită, Alice Ionela. Didactica istoriei. Editura Paralela 45, Pitești, 2012
2. Mândru, Elena și alții. Strategii didactice interactive. Editura Didactica Publishing House, București, 2010

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ INTEGRATĂ ÎN ORELE DE BIOLOGIE

Prof. Ștefan Diana – Maria, Colegiul Național “Lucian Blaga” Sebeș

Realizând legătura dintre științele educației și științele naturii EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ilustrează tendința actuală de deschidere a științelor educației spre celelalte științe, precum și realizarea unor conexiuni generale ale științelor, trebuind să fie “un proces activ, continuu, desfășurat la scară globală și în toate mediile, clasele și categoriile sociale; trebuie să fie o educație

despre mediu, prin mediu și în mediu; educatorul trebuie să aibă solide și actuale cunoștințe de specialitate, să stăpânească foarte bine procedeele pedagogice și să cunoască psihologia grupului cu care lucrează; mijloacele cu care lucrează trebuie să fie selectate, să fie atractive, sugestive, actuale; auditoriul trebuie antrenat să participe la dezbateri, să găsească soluții, să observe comportamente, atitudini sau disfuncționalități create de semenii lui, astfel ca mintea lui să se transforme într-o făclie.

Desigur, este o sarcină didactică extremă de pretențioasă, chiar îngrijorătoare când dorim să o facem bine sau măcar satisfăcător. Ne vom ciocni de o mare curiozitate a elevilor și este teribil de greu să joci pe scena Naturii unde ai tot timpul senzația că piesa pe care o joci este o improvizație, în care nu știi exact ce îți iese în cale, și ca atare, trebuie să stăpânești perfect un “text” imens și foarte divers. Curând, însă, un bun profesor, care este și conștiincios și sânguinos și mai ales un bun psiho-pedagog și didact, va realiza marele adevăr că descifrând natura cu dorința de a o înțelege, nu este cel mai important să cunoști neapărat toate faptele în sine care o alcătuiesc, ci să stăpânești, în mod deosebit, acea concepție fundamentală care este legea de bază a naturii și anume că ea este un tot care funcționează integrat, viul cu neviul, că nimic nu este static, înțepenit în natura, ci dimpotrivă, ea este un angrenaj dinamic, în veșnică acțiune, în care toate mecanismele sunt într-o neîncetată independență.

Abordarea educației ecologice prezintă anumite particularități metodologice. Având în vedere că scopul final al acestui demers educativ îl constituie adoptarea unui comportament ecologic adecvat și acțiuni concrete de protecția mediului înconjurător, se pot surprinde modalitățile de tranziție de la informarea teoretică, prin implicarea individuală, spre acțiunea concretă.

Schema logică de abordare a educației ecologice prezintă următoarele etape:

- perceperea și observarea naturii ca primă etapă ce poate fi materializată prin ieșiri în natură, excursii de studiu, expediții. Sub îndrumarea profesorului elevii vor percepe vizual, auditiv, olfactiv și tactil ceea ce îi înconjoară. Acesta este primul pas de contact nemijlocit cu mediul înconjurător și constituie premisele etapelor următoare.
- definirea senzațiilor și sentimentelor dobândite în urma percepției mediului înconjurător, o a doua etapă în care profesorului îi revine rolul de a discuta cu elevii acest aspect și de a sublinia apartenența speciei umane la sistemele naturale de viață și comuniunea cu mediul de viață.
- implicarea personală realizată prin discuții în urma stabilirii locului și rolului în spațiu și timp a fiecăruia, se desprind modalitățile de implicare individuală, felul în care putem fi de folos.
- asumarea responsabilităților, etapă esențială în formarea unor structuri comportamentale adecvate, întrucât existând implicare, trebuie să existe și responsabilitate.

Până la acest punct etapele de desfășurare ale educației ecologice asigură adoptarea comportamentului ecologic. După cum se poate constata, nivelul informațional teoretic este destul de scăzut, accentul cade pe percepția senzorială, analiza senzațiilor, încadrarea în sistemul natural de viață, definirea rolului personal, respectiv implicarea personală și asumarea responsabilităților.

Elaborarea strategiilor de lucru, ca etapă de realizare a trecerii spre acțiunea concretă, în descoperirea și utilizarea modalităților care să permită elevilor posibilitatea de a învăța ei înșiși cum să organizeze astfel de acțiuni; astfel reușita educației ecologice ar fi asigurată, iar teama pentru un viitor sumbru ar fi spulberată.

Școala joacă un rol major în educația privind mediul înconjurător, pe de o parte pentru că tinerii petrec o bună parte din timpul lor aici, iar pe de altă parte, deoarece aici sunt transmise cunoștințele și este dezvoltată atitudinea pozitivă față de problemele mediului; educația ecologică trebuie să se realizeze în activitățile în clasă, la toate disciplinele, precum și în activitățile extraclasă, organizate de școala sau de diverse alte instituții.

Este important ca pe lângă asigurarea informațiilor corecte privind starea mediului, să fie dezvoltate deprinderi în relație cu o planetă sănătoasă, responsabilități personale și civice ale elevilor, precum și dezvoltarea unei gândiri pozitive și a optimismului.

Elevii trebuie să cunoască:

- Informații corecte privind problemele mediului;
- Faptul că exista legi care reglementează acțiunile față de mediul înconjurător;
- Cum afectează mediul ambiant propria lor viață;
- Cum afectează acțiunile lor mediul ambiant;
- De ce implicarea comunității este esențială în proiectele privind protecția mediului

Educația ecologică are un caracter interdisciplinar și pluridisciplinar, cuprinzând în aria sa toată realitatea ambientală, cu cele mai diverse aspecte ale sale: ecologice, politice, economice, sociale, juridice, culturale, etc. Din păcate însă școala nu reușește să integreze cunoștințele despre mediu asimilate la diferitele discipline de învățământ, pe de o parte din lipsa timpului necesar, iar pe de alta din lipsa specialiștilor integratori. Ca o posibilă soluție, conferirea unui caracter interdisciplinar unor obiecte de învățământ ar putea contribui la integrarea informațiilor primite în sistemele ierarhice unitare.

Pentru biologie, ar fi benefică înlocuirea disciplinelor independente cu disciplina științelor naturii sau biologie, în accepțiunea modernă de știință integrate, unde selecția și organizarea informației se bazează pe gradul și nivelul de integrare a materiei vii și respectă structurarea conținutului principiului interdisciplinarității.

Educația ecologică este o formă a educației care, printr-un sistem de acțiuni specific, asigură formarea unei conștiințe ecologice.

Bibliografie

1. Cristea, V. și colab., - Ocrotirea naturii și protecția mediului în România, Editura Cluj Univ. Press, Cluj-Napoca, 1996
2. Fabian, Ana, Onaca, Rodica - Ecologie aplicată, editura Sarmis, Cluj-Napoca, 1999
3. Barna, Adriana și colab. – Predarea biologiei în învățământul gimnazial, Editura Didactica și Pedagogică – r.a., București 1998
4. *** - Manual de ecologie, Soros Foundation, 888 Seventh Avenue, New York, NY 10106 SUA, 1995

UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar Țîra Ioana Maria, Colegiul Tehnic „Alexandru Domșa” Alba Iulia

Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Învățând să colaboreze unii cu alții, elevii constată că scopurile personale ale fiecăruia pot fi realizate într-o muncă în echipă, că succesul grupului depinde de contribuția fiecărui membru al său. Astfel, elevii, din „singuratici care învață”, pot deveni „colegi care învață împreună”, care ating niveluri ale competenței academice în cadrul grupului și ca membri ai echipelor.

Elevii trebuie învățați să gândească critic, creativ, constructiv, eficient.

A gândi critic înseamnă a emite judecați proprii, a accepta părerile altora, a fi în stare să privești cu simțul răspunderii greșelile tale și să le poți corecta, a primi ajutorul altora și a-l oferi celor care au nevoie de el. Capacitatea de a gândi critic se dobândește în timp, permițând elevilor

să se manifeste spontan, fără îngrădire, ori de câte ori se creează o situație de învățare. Ei nu trebuie să se simtă stingheri, să le fie teamă de reacția celor din jur față de părerile lor, să aibă încredere în puterea lor de analiză, de reflecție.

Ofer spre exemplificare câteva din metodele interactive de predare-învățare ce pot fi folosite cu scopul dezvoltării gândirii critice:

1. CUBUL

În cazul în care se dorește explorarea unui subiect/ a unei situații din mai multe perspective, aceasta metoda oferă posibilitatea de a dezvolta competențele necesare unei abordări complexe și integratoare.

ETAPELE METODEI:

- Se realizează un cub pe ale cărei fețe se notează cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ (altele, în funcție de resurse, nu neapărat pe toate fețele cubului).
- Se anunță tema / subiectul pus în discuție.
- Se împarte grupul în șase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerințele înscrise pe fețele cubului.
- Se comunică întregului grup, forma finală a scrierii.
- Lucrarea în forma finală poate fi desfășurată pe tablă sau pe pe foi albe A3.

Exemplu:

CLASA: a IV-a

ARIA CURRICULARĂ: LIMBĂ ȘI COMUNICARE

TEMA : “ AMINTIRI DIN COPILĂRIE”, de Ion Creangă

DESCRIE Imaginați-vă că vă aflați în grădina mătușii Mărioara. - Ce personaje vedeți? - Ce culori vedeți? - Ce sunete auziți?	COMPARĂ Compară comportamentul tău cu cel al lui Nică. Ce ai fi făcut într-o asemenea situație?
ASOCIAZĂ Găsiți însușiri următoarelor cuvinte: cireșe..... vară..... creangă..... cânepă..... nuia..... mătușă.....	ANALIZEAZĂ Analizați pericolele situațiilor în care este pus Nică. Ce ar fi putut păți băiatul?
ARGUMENTEAZĂ Este sau nu vinovat Nică pentru stricarea plantației de cânepă? De ce?	APLICĂ Dramatizați textul „Amintiri din copilărie”.

2. PĂLĂRIILE GÂNDITOARE („Thinking hats”)

Această metodă contribuie la stimularea creativității participanților, care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă.

Culoarea pălăriei este cea care definește rolul.

Participanții trebuie să cunoască foarte bine semnificația fiecărei culori și să-și reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Cele 6 pălării gânditoare pot fi privite în perechi:

Pălăria albă – pălăria roșie
 Pălăria neagră – pălăria galbenă
 Pălăria verde – pălăria albastră

CUM SE FOLOSEȘTE ACEASTĂ METODĂ?

Se împart cele 6 pălării gânditoare elevilor și se oferă cazul supus discuției pentru ca fiecare să-și pregătească ideile. Pălăria poate fi purtată individual – și atunci elevul respectiv îi îndeplinește rolul- sau mai mulți elevi pot răspunde sub aceeași pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări. Ei pot purta fiecare câte o pălărie de aceeași culoare, fiind conștienți de faptul că:

pălăria albastră – CLARIFICĂ
 pălăria albă - INFORMEAZĂ
 pălăria verde – GENEREAZĂ IDEILE NOI
 pălăria galbenă - ADUCE BENEFICII
 pălăria neagră – IDENTIFICĂ GREȘELILE
 pălăria roșie – SPUNE CE SIMTE DESPRE ...

Exemplu:

CLASA: a II-a

ARIA CURRICULARĂ: LIMBĂ ȘI COMUNICARE

TEMA : „Cățelușul șchiop”, de Elena Farago

Pe catedră am șase pălării de culori diferite. Pentru fiecare pălărie voi numi câte un copil care va răspunde cerinței de sub pălărie.

1. Pălăria albă - INFORMEAZĂ

Ce informații avem despre „cățelușul șchiop”? Dar despre copii?

Ce informații lipsesc sau nu le cunoaștem?

Nu știm care a fost motivul pentru care copilul l-a lovit pe cățeluș.

- Cum putem obține aceste informații?

- Povestind întâmplări văzute sau transmise despre comportamentul copiilor și al câinilor.

2. Pălăria roșie - SPUNE CE SIMȚI!

- Uite cum privesc eu această situație!

Copilul nu a știut cum să se joace cu cățelul, poate l-a tras de coadă sau l-a fugărit, iar el s-a apărat și l-a mușcat.

Eu sunt foarte supărată pe copil și-mi pare rău că acest cățel a fost lovit cu răutate în picior. Vă imaginați cât a suferit cățelul? Este cel mai rău copil cel ce repetă fapta lui.

Voi ce credeți sau ce-ați face?

Copiii răspund la întrebări.

Chiar la noi pe stradă sunt câini fără stăpâni și nimeni nu le găsește un adăpost.

Voi sunteți de acord să rămână pe stradă? Când plouă nu au unde să se adăpostească!

3. Pălăria verde - GENEREAZĂ IDEILE NOI

Oferă soluții, idei.

Putem amenaja un adăpost în curtea școlii, pe scara blocului sau să instalăm cuști pentru ei, unii pot fi duși la țară la bunici. Putem ruga părinții să ne ajute să scriem o scrisoare primarului.

- Ce credeți, putem găsi și alt mod de rezolvare?

4. Pălăria galbenă - ADUCE BENEFICII

- Ce se va spune despre noi dacă vom face ce-ai spus? Eu cred că părinții vor fi de partea noastră și vor construi chiar ei cuști pentru câini. Vom fi apreciați pentru ideile noastre.

5. Pălăria neagră - ASPECTE NEGATIVE

Sunt prea mulți câini. Câinii ar face mizerie și zgomot.

Nu toți oamenii iubesc animalele. Ei vor fi tot liberi și copiii vor fi în pericol. Nu se respectă regulile de igienă.

6. *Pălăria albastră* - CLARIFICĂ

Pune o întrebare colegilor tăi să verifici dacă au înțeles conținutul poeziei.

7. *Pălăria abă*

Putem să tragem o concluzie?

Câinii trebuie protejați de primărie și de oameni. Să li se facă adăposturi.

- Ce trebuie să facem noi?
- Să scriem o scrisoare primarului sau să-l sunăm la telefon.
- Ce putem reține din tot ce s-a spus?
- Să scriem scrisoare primarului?
- Să hotărâm cine o va duce la primărie.
- Iar noi vom continua să-I hrănim și nu vom uita – “Nu loviți câinii!”, “Faceți numai fapte bune!”

3. *ȘTIU / VREAU SĂ ȘTIU / AM ÎNVĂȚAT*

La clasa a IV-a, reactualizarea cunoștințelor despre verb am organizat-o prin metoda *Știu / Vreau să știu / Am învățat*.

Elevii au primit următoarea fișă:

1) Citiți:

Irina a mers la concurs. A câștigat locul întâi. Acum este pe podium. Șade și mă privește fericită. Va participa și la alte concursuri.

2) Subliniați verbele din textul citit și spuneți ce exprimă fiecare.

3) Observați formele diferite ale aceluiași verb: (eu) merg, (tu) mergi, (el/ea) merge.

a) Comparați forma *merg* cu celelalte două forme.

b) Prin ce se deosebesc?

c) Indicați persoana care face deosebirea în fiecare caz.

4) Observați formele diferite ale aceluiași verb: (noi) mergem, (voi) mergeți, (ei/ele) merg.

a) Cine face acțiunea de fiecare dată? (o persoană?, mai multe persoane?)

b) Completați aceste forme cu formele aceluiași verb de la exercițiul 3.

c) Prin ce se deosebesc?

5) Observați formele verbului *a merge*: merg, am mers, voi merge. Când credeți că se petrece acțiunea în fiecare caz?

Elevii au studiat fișa. Le-am cerut să împartă pagina în trei coloane: *Știu*, *Vreau să știu*, *Am învățat*. Am enunțat tema și am completat împreună rubricile (eu la tablă):

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
Ce este verbul; Să recunosc verbele; Ce exprimă verbele; Cum își schimbă forma.	Cum își schimbă verbul forma după momentul în care are loc acțiunea; Ce funcție îndeplinește verbul în propoziție; Cum se pronunță și se scriu unele verbe.	Verbul este partea de vorbire care exprimă acțiunea, starea, existența ființelor, lucrurilor, fenomenelor naturii. Verbul își schimbă forma după <i>persoană</i> și <i>număr</i> .

Folosind această metodă modernă, am urmărit reactualizarea cunoștințelor studiate în anul anterior despre verb și am făcut legătura cu o nouă categorie gramaticală a verbului – timpul.

Specific metodelor interactive de grup este faptul ca ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Acest tip de interactivitate determină “identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat”, ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări.

Interactivitatea presupune atât *cooperarea*, cât și *competiția*, ambele implicând un anumit grad de interacțiune.

În concluzie, prin folosirea la oră a acestor metode interactive care stimulează elevul și îl fac să descopere singur noile noțiuni pornind de la ceea ce cunoaște, învățarea are o mai multă eficiență.

Considerăm că utilizarea alternativelor metodologice moderne în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având cu adevărat un caracter activ-participativ și o reală valoare educativ-formativă asupra personalității elevilor.

Un învățământ modern, bine conceput, va permite inițiativa și spontaneitatea, creativitatea elevului, dar și dirijarea, îndrumarea sa, existența unor relații de cooperare între profesor și elev. Acesta este elementul esențial al învățământului modern.

BIBLIOGRAFIE

1. Bratu, G. – *Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar*, București, Editura Humanitas Educațional, 2004, pag. 120-122;
2. Cerghit, I. – *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983, pag. 90-94;
3. Dumitru, I. – *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Timișoara, Editura de Vest, 2000, pag. 56, 83, 89;
4. Macarie, C. – *Alternativele metodologice moderne – o provocare pentru activitatea didactică*, Târgu-Jiu, Editura Măiastra, 2005, pag. 39, 124-125;
xxx, *Învățământul Primar* – revistă dedicată cadrelor didactice, București, Editura Minerva

METODE DE ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE

Prof. inv. primar Tecșa Anda, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

Concepția potrivit căreia evoluția cognitivă a copilului nu poate fi disociată de mediul social (clasă, școală) în care acesta este încadrat, că structurile cognitive sunt și rezultatul transmisiei sociale și al exercițiului interacțiunii în grup avea să marcheze dezvoltarea unei teorii a sociogenezei cunoașterii individuale (centrată pe mecanismul influențelor sociale din grupul școlar).

Consecința acestei tendințe este dezvoltarea unui nou mediu de învățare social. Acesta furnizează învățarea interactivă sau interdependentă.

Învățarea interactivă definită ca învățare prin cooperare se bazează pe interschimbul de informații și idei, de experiențe și reflecții, de interpretări și sugestii rezolutive, de opinii și convingeri, de impresii și atitudini, pe interacțiunile sociale care se stabilesc în interiorul clasei de elevi, al microgrupurilor sau între perechi.

Învățarea prin cooperare presupune activitatea împreună, cu sarcini și scopuri distribuite, cu funcții și responsabilități individuale între membrii grupului fiecare subordonându-și eforturile rezultatului comun în beneficiul tuturor.

Învățarea prin cooperare determină un progres mult mai ridicat în îndeplinirea obiectivelor decât învățarea individuală.

În învățarea prin cooperare se pornește nu de la gruparea elevilor, ci de la identificarea acelor sarcini care le vor motiva și direcționa o astfel de grupare.

Direcționarea învățării din perspectiva activității de grup presupune cunoașterea tipurilor de sarcini:

- sarcina de tip disjunctiv, în care grupul trebuie să facă o selecție a răspunsurilor și contribuțiilor unui singur membru, fiind identificată cea mai bună soluție;
- sarcina de tip conjunctiv presupune că productivitatea grupului este strâns legată de eficiența tuturor membrilor săi, deci și a celui mai slab;
- sarcina de tip aditiv presupune că rezultatul activității grupului este suma contribuțiilor tuturor membrilor;
- sarcina de tip discreționar presupune că membrii grupului pot combina opțiunile individuale în orice manieră doresc, neexistând paternitatea soluției exprimate, aceasta fiind rezultatul contribuției tuturor participanților.

În învățarea prin cooperare elevii sunt împărțiți în micro grupuri (de la doi elevi dar determinând o activitate eficientă în echipe de 4 până la 6 elevi) ce împărtășesc obiective comune și trebuie să realizeze sarcini împreună. În învățarea prin cooperare elevii știu că performanța este reciprocă; ei percep că își vor putea îndeplini obiectivele instructive doar dacă și colegii le vor îndeplini pe ale lor. O funcție importantă a învățării prin cooperare este aceea că se stabilește un echilibru între competiția indusă de învățământul tradițional și necesitatea creșterii abilității de lucru în echipă.

Învățarea prin cooperare cunoaște mai multe metode, un inventar al acestora fiind oferit de Spencer Kagan:

Turneul - Fiecare elev împărtășește ceva din cele discutate cu colegul său de echipă.

Colțurile - Fiecare elev se mută într-un colț al încăperii reprezentând alternative ale problemei. Aici elevii discută cu colegii care au aceeași opinie, apoi parafrazează ideile propuse de cei din celelalte colțuri.

Răspunsul colectiv – Învățătorul pune o întrebare, elevii se consultă pentru a fi siguri că toată lumea cunoaște răspunsul, apoi un elev este numit pentru a da acest răspuns.

Echipele de control – Colectivul se împarte în grupuri de câte patru. Aceste grupuri se divid la rândul lor în echipe de câte doi, dintre care, în mod alternativ, unul reprezintă jucătorul, cel care rezolvă problema, iar celălalt este „antrenorul” acestuia. După fiecare două probleme rezolvate, echipa de doi se verifică cu cealaltă echipă de doi în privința modului în care au răspuns.

Interviul în trei pași – Elevii se intervievează unii pe ceilalți în echipe de câte două persoane. La pasul al treilea, fiecare elev împărtășește întregului grup informațiile pe care le-a aflat în timpul interviului.

Rețeaua conceptelor – Elevii notează simultan pe o filă de flip-chart ideile centrale învățate, dezvoltând apoi și podurile (relațiile) ce pot fi stabilite între acestea. În final este construit un poster al conținutului ce trebuie învățat.

Turul de masă – Fiecărui elev i se cere să ofere un răspuns la o întrebare pe o foaie care este trimisă apoi, pe rând, fiecărui membru al grupului. Turul de masă se poate desfășura și simultan, toți elevii notându-și răspunsul propriu la întrebare pe foile primite.

Tehnica Co-Op – Elevii lucrează în grupuri pentru a construi un produs specific al grupului respectiv, produs pe care trebuie să-l împărtășească întregului colectiv. Partea de nou față de alte metode constă în aceea că fiecare elev trebuie, la rândul său, să aducă o contribuție specifică la producția grupului.

Am folosit TEHNICA COLȚURILOR la ora de opțional „Literatura pentru copii”, la lecția „Prietenia”. Această tehnică este o modalitate activă de organizare a dezbaterilor în care participanții pot avea puncte de vedere diferite.

1. Se comunică sarcina de lucru: După însușirea textului „Prietenia” s-a cerut elevilor să stabilească care dintre personaje a greșit.
2. Activitate individuală: Timp de 5 minute fiecare elev scrie cât mai multe opinii în favoarea răspunsului ales.
3. Se constituie grupurile: În funcție de poziția adoptată s-au constituit 2 grupuri, care s-au așezat în colțuri opuse ale clasei.

4. Activitate în grupuri: Elevii au stabilit argumentele prin care să-și susțină părerea.
5. Activitate frontală: Câte un purtător de cuvânt prezintă poziția grupului. Dacă unii elevi își schimbă opinia, trec la celălalt grup.
6. Activitate individuală: Fiecare elev își exprimă poziția și argumentele în scris. Astfel, fiecare își va putea susține poziția prin argumente proprii.

REȚEAUA CONCEPTELOR a fost folosită în notarea ideilor principale ale lecturii:

1. Gheorghită nu ascultă sfatul lui Bogdan.
2. La oră nu știe să rezolve problema.
3. Gheorghită se supără pe Bogdan.

stabilirea relațiilor între acestea și a conținutului de învățat.

Pentru povestirea întâmplării am folosit tehnica ECHIPELOR DE CONTROL. Astfel fiecare elev a putut să redea conținutul lecturii, apoi să se verifice cu colegul său și ulterior cu cealaltă echipă de doi elevi.

RĂSPUNSUL COLECTIV l-am folosit în caracterizarea celor două personaje ale povestirii:

Bogdan – silitor, conștiincios

Gheorghită – neascultător, superficial

Pentru stabilirea învățăturii care reiese din această poveste am folosit tehnica TURUL DE MASĂ, fiecare elev notând răspunsul propriu. (Ex. Întâi îmi fac temele, apoi ies la joacă. Nu ascult de prietenii care nu-și fac temele și mă cheamă la joacă.)

Învățarea prin cooperare asigură:

- interdependența pozitivă;
- promovarea interacțiunii;
- responsabilitatea individuală și de grup – grupul este responsabil pentru atingerea obiectivelor, fiecare membru fiind responsabil în ceea ce privește contribuția sa la atingerea scopurilor;
- dezvoltarea unor abilități de comunicare interpersonală și de grup;
- dezvoltarea unor procese de grup.

BIBLIOGRAFIE

1. CERGHIT, IOAN (2006), *Metode de învățământ*, Iași, Polirom
2. PÂNIȘOARĂ, ION-OVIDIU (2006), *Comunicarea eficientă*, Iași, Polirom

O EXCURSIE DE NEUITAT

Prof. învă. primar Țendea Maria, Prof. ing. Ioana Kosztandi, Liceul Teoretic Teiuș



Fiecare anotimp are frumusețea lui. Fiecare an școlar are farmecul copilăresc, bucurii de neuitat. Fiecare zi este pentru micii școlari un timp în care se fructifică manualele școlare și alte surse educative, în care orice dascăl încarcă bagajele micilor școlari cu informații instructive, dar și cu o bogată educație.

Pentru elevii clasei a III-a B de la Liceul Teoretic Teiuș, în semestrul II, săptămâna „Școala Altfel” a sosit cel mai frumos cadou în penultima săptămână din semestrul II: plecarea

într-o excursie la Cluj-Napoca. Ei au mai vizitat acest oraș anterior, cu părinții dar nu și cu dascălii lor.

Emoțiile i-au copleșit la vestea plecării. Însoțiți de doamna învățător Țendea Maria și prof. ing. Ioana Kosztandi, având ca mijloc de transport microbuzul școlar, oferit de Primăria Orașului Teiuș, elevii au plecat într-o zi de vară luminată spre acest oraș. Drumul a fost lejer, plăcut, am privit pe geamurile microbuzului priveliștea naturii fermecătoare, de un verde crud.



Ajunși în orașul străvechi de pe Someș, școlarii au fost fascinați de clădirile impunătoare și mulțimea de oameni ce mișuna asemenea furnicilor dintr-un furnicar.

Ne-am oprit la Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” din Cluj-Napoca unde am avut activități de neuitat cu elevii acestei școli, îndrumați de dascăli competenți, oameni minunați de la catedră. A fost un adevărat schimb de experiență, benefic pentru ambele școli. Apoi, am participat la evenimentele organizate la „Zilele Clujului” din acest an și am vizitat expoziția etnografică în aer liber, așezată în centrul orașului. Fiecare elev a plecat acasă cu câteva trofee: cadouri pentru cei dragi – obiecte simbolice, cumpărate, făcute cu mîgală de meșteri populari din Ardeal.

Mai târziu, am vizitat Grădina Botanică, înființată de Alexandru Borza, unde am admirat paleta de arbori, arbuști, flori de pe pământ natal, dar și din toată lumea. Nu ne-am oprit din admirație în acest loc. Am vizitat și Piața Unirii, mai demult Piața Regele Matias unde am admirat statuia lui Matei Corvin. Ne-am continuat drumul spre Piața Avram Iancu, unde ne-am oprit câteva clipe pentru a admira statuia lui Avram Iancu și clădirile impunătoare găzduite în acest loc situat în „inima” Clujului.

La întoarcere am vizitat Parcul Municipal Turda, iar apoi ne-am întreținut câteva momente la o cofetărie din acest oraș, continuând cu drumul spre casă. În lăsarea serii, părinții și-au așteptat cu drag copiii iar aceștia, le-au depănat amintirile dobândite în această excursie de neuitat.

DESPRE ALERGIILE ALIMENTARE

Prof. Poptelecan Călin, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

Alergiile alimentare pot fi definite ca fiind o intoleranță la anumite alimente și se manifestă printr-o reacție adversă. Cele mai multe cazuri de alergii sunt alergiile alimentare în strînsă corelație cu sistemul imunitar. În cele ce urmează o să descriem foarte pe scurt ce înseamnă acestea și prin ce se caracterizează câteva dintre ele.

S-a constatat că există numeroase cauze ale reacțiilor la alimente. Acestea pot conține la rândul lor diverse elemente toxice care determină reacții rapide, cum ar fi de exemplu consumul unor varietăți de ciuperci care pot induce reacții psihotrope. Se poate întâmpla însă ca la unii copii, sensibilitate la gluten sau deficiența de lactază, ereditară sau tranzitorie să poată fi confundată cu alergii. De asemenea, copii care consumă cantități mari de suc de fructe să poată să nu fie capabili să absoarbă cantitățile mari de fructoză pe care acesta le conține și ca urmare aceasta neabsorbită, fermentează în tractul gastro-intestinal și determină o diaree osmotică.

Alergiile de natură alimentară comune în copilărie sunt cauzate în special de produsele lactate, grâu, soia, pește, nuci, arahide. Trebuie menționat faptul că unele dintre alergii se reduc după vârsta de 5 ani, altele cauzate de alune, nuci sau crustacee au tendința să se manifeste toată viața. Acestea se clasifică în două mari categorii și anume: în cele mediate de IgE și în cele care nu sunt mediate de IgE. Prima categorie apare într-un interval de timp de 1-2 ore de la ingerarea alimentelor iar în momentul producerii au ca și reacții exogene eritemul dacă alimentele afectează pielea, urticaria sau edemul angioneurotic. Starea de vomă se constituie ca fiind cel mai comun simptom gastrointestinal. În schimb reacțiile alergice la arahide pot determina reacții foarte severe.

Ca și modalitate de confirmare a alimentelor responsabile se aplică testarea prin înțeparea pielii precum și o posibilă competiție a alimentelor. Ca urmare a acestui fapt alergenul implicat trebuie suprimat total pentru un interval de o săptămână în funcție de competiție.

Reacțiile care sunt non-IgE mediate sunt mai puțin comune și pot cauza reacții întârziate după un interval de timp mai mare de 24-48 de ore. Simptomatologic apar stările de vomă, durerile abdominale și nu în ultimul rând diareea, iar eczelele se pot agrava.

În cazul tuturor formelor de alergii se recomandă în primul rând eliminarea precaută a alimentelor care determină reacțiile din alimentație, iar în situații deloc neplăcute, când există reacții severe la unele alimente, caz, alune sau unele crustacee, atunci este în mod obligatoriu nevoie ca cel implicat să aibă asupra sa, norepinefrină, adică adrenalină mai pe înțelesul tuturor, gata de a fi injectată. O altă situație deloc de neglijat este cea a familiilor cu un oarecare istoric în reacțiile alergice, situație în care se recomandă ca introducerea și consumul unor produse cum ar fi iaurtul, peștele, grâul, trebuie realizată după vârsta de 1 an.

Nici laptele de vacă nu trebuie introdus înainte vârstei de 1 an, în acest mod realizându-se prevenirea hemoragiei gastrointestinale de tip alergic. În cazul alergiei la arahide, acestea trebuie evitate până la vârsta de 3 ani, aceasta fiind foarte severă, iar alergenul pentru arahide se găsește în laptele matern, dacă există și un istoric al familiei atunci mama trebuie să evite în mod deosebit acest aliment.

În diverse studii întreprinse s-a evidențiat faptul că prevalența alergiei este de 20 %, iar în timp ce se caută o lămurire a cauzei de obicei se procedează la o dietă restrictivă, dar și această dietă să fie numai pe o perioadă scurtă de timp în caz contrar apare riscul unei deficiențe nutriționale sau mai rău subnutriție.

Consumul de lactate și derivate din lapte este asociat și el de multe ori cu alergiile alimentare datorită faptului că acestea reprezintă un grup reprezintă principala sursă de calciu a organismului, calciu important în creșterea scheletului corpului dar implicat și funcționarea corectă a musculaturii scheletice și a mușchiului inimii.

În unele țări din vest alergiile alimentare și gradele diferite de reacție ale subiecților din mediu școlar fac necesară implementarea și educarea profesorilor astfel încât aceștia să aibă acele cunoștințe necesare încât să poată interveni ori de câte ori apar astfel de reacții.

O situație cu totul specială este manifestarea autoimună declanșată de sensibilitatea datorită unei predispoziții genetice la gluten. Prezintă o prevalență de 1% în Europa de vest și S.U.A., iar în cazul rudelor de gradul I ajunge la un procent de 10%. Se manifestă prin diaree cronică, distensie abdominală și anorexie. Ca și diagnostic se poate evidenția prin prezența anticorpilor IgA și IgG. Dieta constă într-o dietă fără gluten, care exclude în principal grâul, orzul, secara și nu în ultimul rând secara. Deoarece majoritatea celor expuse fac frecvent parte din alimentația curentă, constituie o adevărată provocare pentru familie, copii, alegerea, selectarea celor care nu provoacă alergii.

Bibliografie selectivă

1. Ordinul 1563/2008 , [http://lege5.ro/Gratuit/geytsmbtge/ordinul –nr-1536-2008-aprobarea listei alimentelor nerecomandate preșcolarilor și școlarilor și a pricipiilor care stau la baza unei alimentații sănătoase pentru copii și adolescenți](http://lege5.ro/Gratuit/geytsmbtge/ordinul-nr-1536-2008-aprobarea-listei-alimentelor-nerecomandate-preșcolarilor-și-școlarilor-și-a-principiilor-care-stau-la-baza-unei-alimentații-sănătoase-pentru-copii-și-adolescenți)
2. McLaren L., Socioeconomic status and obesity, 2007, Epidemiol Rev 29;29-48.
3. Institutul Național de Sănătate Publică și Centrul Național de Evaluare și Promovarea a Stării de Sănătate București; Raport Național de Sănătate a Copiilor și Tinerilor din România 2015.
4. WHO European Ministerial Conference on Nutrition and Noncommunicable Diseases in the Context of Health 2020, 4-5 July, Vienna, Austria.
5. Strategy for European nutrition , overweight and related health issues, 2010.
6. I.C. Petricu, I.C. Voiculescu, Anatomia și fiziologia omului, Edit., Medicală, 1971

ÎMBUNĂTĂȚIREA ABILITĂȚILOR DE LECTURĂ PRIN STRATEGII EFICIENTE

Prof. Cârstoi-Lazăr Cristina , Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș

Strategiile de citire sunt un element cheie în dezvoltarea înțelegerii unui text. Lectura este o abilitate pe care ne-o dezvoltăm nu numai în timpul școlii ci și în viață. Atitudinea elevului față de lectură influențează în mare parte abilitatea de a citi. Dacă profesorul vrea ca elevul să se aleagă cu ce este mai bun din materialele date, acesta trebuie să învețe să citească critic și analitic. Ideea este că atunci când citim ceva, scopul este să încercăm să vedem care este intenția autorului. În lecturarea unui text întâlnim două straturi ale realității: unul vizibil și unul invizibil. Elevul trebuie să înțeleagă și să folosească ceea ce citește, fapt pe care orice profesor conștient va încerca să-l îmbunătățească, prin instruirea strategiilor de citire.

Predicția, vizualizarea, realizarea conexiunilor, rezumarea, întrebările și deducția sunt strategii folosite în eficientizarea lecturii.

1. Predicția

Acest prim pas îl ajută pe cititor să își stabilească un scop al lecturii. Cercetările arată că un cititor bun își folosește experiența pentru a face predicția și pentru a formula ideii în timp ce citește. Această strategie îi permite deasemenea să interacționeze. Este important să compare sfârșitul / deznodământul cu predicția originală. Aici se pot folosi organizatoare grafice, notițe, cuvinte cheie, etc.

2. Vizualizarea

Vizualizarea presupune ca cititorul să își construiască o imagine a ceea ce citește. Această imagine este depozitată în memoria cititorului ca reprezentare a interpretării textului. Profesorul le poate cere elevilor să-și imagineze personajele și acțiunile sau să le deseneze.

3. Realizarea conexiunilor

Conexiunile se pot face față de alte texte citite, față de sine sau față de lume. Elevii pot să realizeze conexiuni față de sine prin desene, hărți sau diverse creații literare (eseuri, compuneri, poezii).

4. Rezumarea

Procesul rezumării presupune că cititorul să determine ceea ce este important când citește și să condenseze informația folosind propriile cuvinte. Această strategie este extrem de folosită de elevii pentru a-și organiza ideile atunci când parcurg lecturi mai lungi.

5. Întrebările

Acest proces al interogației cere cititorilor să pună întrebări pentru a construi sens, să găsească răspunsuri, să rezolve probleme, să descopere noi informații. Folosind această strategie, elevii se întorc la text prin procesul lecturii pentru a găsi răspunsuri la întrebările puse de profesor înainte, în timpul și după lectură. Această strategie îi ajută pe elevi să distingă întrebări care sunt factuale, deduse sau bazate pe experiență anterioară.

6. Deducția

Deducția se referă la cititul printre rânduri. Elevii au nevoie să folosească propria înțelegere împreună cu informația din text pentru a trage propriile concluzii. Prin deducție, elevii vor putea să tragă propriile concluzii, să facă predicții, să identifice temele de bază, să extragă sensul din text, să folosească imagini pentru a crea sens.

BIBLIOGRAFIE

- Serafini, F. (2004) *Lessons in comprehension explicit instruction in the reading workshop*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Block, C. & Israel, S. (2005), *Reading first and beyond: The complete guide for teachers and literacy coaches*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press
- Adler, C. R. (Ed.). (2001). *Put reading first: The research building blocks for teaching children to read*. Jessup, MD: ED Pubs.